

ОСНОВНА ШКОЛА “ВУК КАРАѢИЋ” ЛОЗНИЦА

**ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

за школску 2021/2022.

Програм реализују:

**Гордана Симић
Мирјана Ћосић
Милица Стефановић
Светлана Ђурић**

УВОД

Школски тим израдио је Програм наставе и учења за четврти разред за 2021/2022.годину на основу Закона о основама система образовања „Службени гласник РС“ БР 62/2003 и Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања „Службени гласник РС“ 58/04 и 82/04 и Правилника о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном плану за четврти разред основног образовања и васпитања и Правилника о изменама и Правилника о наставном плану и програму за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања „Просветни гласник РС“ бр. 1/05, 15/06, 2/08 и 72/09. и Правилника о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања, објављен у „Службеном гласнику РС-“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19. ступио је на снагу 31.07.2019.године, а примењује се од школске 2021/2022.године.

Школским програмом се обезбеђује остваривање наставних планова, програма и потреба ученика и родитеља школе и локалне самоуправе.

Школски програм доноси орган управљања у складу са наставним плановима и програмима

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

ШКОЛА/ПОЛ	ДЕЧАЦИ	ДЕВОЛЧИЦЕ	УКУПНО
МАТИЧНА ШКОЛА	39	17	56
ИЗДВОЈЕНА ОДЕЉЕЊА	4	4	8
УКУПНО	43	21	64

БРОЈ УЧЕНИКА ОПРЕДЕЉЕНИХ ЗА ОБАВЕЗНЕ ИЗБОРНЕ ПРЕДМЕТЕ

ШКОЛА/ПРЕДМЕТ	ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	ИСЛАМСКА БЕРОНАУКА	УКУПНО
МАТИЧНА ШКОЛА	55	1	/	56
ЗАЈАЧА	4	/	/	4
ПАСКОВАЦ	3	/	/	3

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ И ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

НАЗИВ	БРОЈ ЧАСОВА	
	НЕДЕЉНО	ГОДИШЊЕ
А) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Природа и друштво	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко васпитање	3	108
Б) ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
Верска настава ¹	1	36
Грађанско васпитање ¹	1	36
В) ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА		
Редовна настава	20	720
Пројектна настава	1	36
Допунска настава	1	36

Додатна настава	1	36
Настава у природи		7–10 дана годишње
В) ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА		
Час одељењског старешине	1	36
Екскурзија и излети		1 дан
Ваннаставне активности	1-2	36-72

¹ Ученик бира један од понуђених предмета

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;

- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавања плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.
- - програм се остварује на српском језику.

ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА СУ:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење, развијање међупредметних компетенција за потребе савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, развој стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, развој толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

2. ПРОГРАМИ ОРИЈЕНТИСАНИ НА ИСХОДЕ И ПРОЦЕС УЧЕЊА

Структура програма свих наставних предмета је конципирана на исти начин. На почетку се налази циљ наставе и учења предмета за први циклус образовања и васпитања. У табели која следи, у првој колони, дефинисани су предметни исходи за крај четвртог разреда, у другој колони дате су области и/или теме, а у трећој се налазе предметни садржаји. Иза табеле налазе се кључне речи садржаја програма и препоруке за остваривања наставе и учења конкретног предмета под насловом *Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма*.

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика четвртог разреда. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета, у овом случају током четвртог разреда. Овако конципирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Прегледом исхода који су дати у оквиру појединих програма наставе и учења може се видети како се постављају темељи развоја кључних и општих међупредметних компетенција које желимо да наши ученици имају на крају основног образовања. Та потреба да се образовање и васпитање усмере ка развијању компетенција био је један од разлога увођења и пројектне наставе као облика образовно-васпитног рада. Пројектна настава се у данашње време све више фокусира на остваривање образовних стандарда и исхода и, како показују резултати најновијих истраживања, прати друштвене промене својом усмереношћу на развијање знања и способности ученика кроз активности планирања, истраживања и тимског рада у оквиру предметног и међупредметног повезивања садржаја. Поред тога, једна од битних особина савременог приступа пројектном раду у настави односи се на коришћење ИКТ у пројектним активностима што обезбеђује ефикасније учење и развијање знања, али и развијање понашања правилног и безбедног коришћења рачунара и интернета. Детаљније препоруке за планирање и остваривање пројектне наставе дате су у поглављу 7 – *Упутство за реализацију пројектне наставе*.

На путу остваривања циља и исхода кључна је улога наставника који добија значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја; метода, поступака и техника наставе и учења и активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом.

Програми наставе и учења намењени су, пре свега, наставницима који непосредно раде са ученицима, али и онима који на посредан начин узимају учешће у образовању и васпитању. Зато треба имати у виду да терминологија, која је коришћена у програмима наставе и учења, није намењена ученицима и треба је приликом дефинисања конкретних наставних јединица, било за непосредан рад са ученицима, било за потребе уџбеничких и дидактичких материјала, прилагодити узрасту ученика. Програми наставе и учења су наставницима полазна основа и педагошко полазиште за развијање образовно-васпитне праксе: за планирање годишњих и оперативних планова, непосредну припрему за рад као и оквир за преиспитивање праксе развијања планова, остваривања и праћења и вредновања наставе и учења кроз сопствена промишљања, разговор са колегама итд.

Образовно-васпитна пракса је сложена, променљива и не може се до краја и детаљно унапред предвидети. Она се одвија кроз динамичну спрегу међусобних односа и различитих активности у социјалном и физичком окружењу, у јединственом контексту конкретног одељења, конкретне школе и конкретне локалне заједнице. Зато, уместо израза реализовати програм, боље је рећи да се на основу датих програма планира и остварује настава и учење које одговара конкретним потребама одељења.

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Назив предмета

СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ

Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Разред

Четврти

Годишњи фонд
часова

180 часова

Садржај програма	Број часова	А К Т И В Н О С Т И		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
КЊИЖЕВНОСТ ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија -Шалџива народна песма <i>Женидба врапца Подунавца</i> -Војислав Илић: <i>Јесен</i> - Владислав Петковић Дис: <i>Зима</i> -Момчило Мошо Одаловић: <i>Молитва за маму</i> -Мирослав Антић: <i>Космонаутска песма</i> -Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i> -Добрица Ерић: <i>Завичај / Отаџбина је наша очевина /</i> - Момчило Мошо Одаловић: <i>Птице косовчице</i> -Мирослав Антић: <i>Прва љубав / Најљубавнија песма /</i> -Алексије Марјановић: <i>Љубав</i> -Бранко Ћопић: <i>Месец и његова бака /</i> -Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i> -Бранислав Црнчевић: <i>Кад би мени дали један дан</i> -Владимир Андрић: <i>Дај ми крила један круг</i> -Народна песма <i>Милош у Латинима</i>	80	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Активно учествује у раду ◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа предлаже садржаје начине рада, поштује другачије мишљење, 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Упознати ученике са: циљевима и садржајима програма; правилима рада и понашања; критеријумима оцењивања; ◆ Пратити рад и залагање; ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу, повезивањем чињеница...) 	Препоруке за реализацију наставе -Настава српског језика се остварује на часовима редовне, допунске и пројектне наставе, слободних активности, кроз обраду, утврђивање, вежбање и проверу наставних садржаја, поштујући и примењујући педагошке принципе, методе, средства и облике рада. -Све области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. -Дистрибуција текстова по месецима, као и до сада, заснована је на груписању и повезивању текстова према различитим критеријумима: природа и улога књижевног дела, врсте текста, сврха текста:	<ul style="list-style-type: none"> - чита са разумевањем различите врсте текстова; - укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; - разликује књижевне врсте: шалџиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; 	Природа и друштво Музичка култура Пројектна настава Ликовна култура Математика -Слободне активности

<p>-Народна песма <i>Јетрвица адамско колено</i></p>		<p>дискутује, Разговара, изналази решења...</p>	<p>за читање/разумевање/препр ичавање/тумачење, брзина напредовања ученика, годишња доба, значајни датуми и празници, посебности ученичког колектива, школе и локалне заједнице, предметна и међупредметна повезаност садржаја и исхода, међупредметне компетенције итд.</p>	<p>– именује позитивне и негативне особине ликова;</p>	<p>Природа и друштво</p>
<p>Проза</p>				<p>– уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам);</p>	<p>Музичка култура</p>
<p>-Народна прича о животињама: <i>Међед, свиња и лисица</i></p>		<p>◆ Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада</p>	<p>-У четвртом, као и у претходним разредима, постоји читање у наставцима на часу.</p>	<p>– тумачи идеје књижевног дела;</p>	<p>Пројектна настава</p>
<p>-Народна приповетка: <i>Најбоље задужбине</i></p>	<p>◆ Активно учествује у раду</p>	<p>◆ Инсистирати на практичној примени знања</p>	<p>Новина програма за четврти разред јесте допунски избор лектире који омогућава</p>	<p>– препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима;</p>	<p>Ликовна култура</p>
<p>-Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i></p>		<p>◆ Повезивати садржаје са другим предметима;</p>	<p>учитељима да са наведеног списка или по сопственом избору бирају три дела која ће на часовима обрађивати.</p>	<p>– уочи персонификацију и разумевање улогу у књижевном делу;</p>	<p>-Слободне активности</p>
<p>-Народна бајка: <i>Пенељуга</i></p>	<p>◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетиче, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа</p>	<p>◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати;</p>	<p>Изборни део допушта наставнику већу креативност у достизању исхода. Обимнија дела ученици могу читати у слободно време, чиме се подстиче развијање континуиране навике читања.</p>		
<p>-Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> (одломак из <i>Аутобиографије</i>)</p>		<p>◆ Еваулирати рад и постигнућа</p>	<p>-Текстови из допунског дела лектире могу да послуже учитељу и при</p>		
<p>-Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i></p>					
<p>-Гроздана Олујић: <i>Стактарева љубав</i></p>					
<p>-Светлана Велмар Јанковић: <i>Стефаново дрво</i></p>					
<p>-Лав Николајевич Толстој: <i>Врабац и ласте / Два мраза</i></p>					
<p>-Драган Алексић: <i>Позориште на небу</i></p>					
<p>-Весна Алексић: <i>Детективско срце</i></p>					
<p>-Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно Паче – читање у наставцима</i></p>					
<p>Драмски текстови</p>					
<p>-Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i></p>					
<p>-Љиљана Крстић: <i>Кад пролеће дође</i></p>					
<p>-Дејан Алексић: <i>Слава</i></p>					
<p>Научнопопуларни и информативни текстови (из књига, енциклопедија и часописа за децу)</p>					

<p>-о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; -о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; -о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету бонтон.</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА -Милован Данојлић: Избор из поезије за децу -Драган Лукић: Избор из поезије за децу -Јасминка Петровић: <i>О дугмету и срећи</i> -Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> -Ерик Најт: <i>Леси се враћа кући</i> -Александар Поповић: <i>Пепељуга</i></p> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР (са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела) Избор драмских текстова за децу -Бранко В. Радичевић: <i>Песме о мајци</i> -Светлана Велмар Јанковић: <i>Књига за Марка / Очаране наочаре</i> -Горан Петровић: <i>Разлике</i> -Едмондо де Амичис: <i>Срце</i> -Јохана Шпири: <i>Хајди</i> -Михаел Енде: <i>Бескрајна прича</i> (одломак) -Астрид Линдгрен: <i>Пити Дуга Чарана</i> -Златко Васић: <i>Чаробно путовање</i></p>	<p>предлаже и садржаје начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује, Разговара, изналази решења..</p> <p>◆ Активно учествује у раду</p> <p>◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања,</p>	<p>◆ Неговати самопроцену</p> <p>◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада</p> <p>◆ Бележити постигнућа и напредак;</p> <p>◆ Планирати новине и измене у раду</p> <p>◆ Неговати позитивну климу у разреду</p>	<p>обради наставних јединица из граматике, као и за обраду и утврђивање садржаја из језичке културе. Дела која неће обрађивати, наставник треба да препоручи ученицима за читање у слободно време.</p> <p>-Током обраде књижевних текстова ученици развијају прва литерарно-естетска искуства и формирају своје ставове о делу које слушају или читају. Учитељ подстиче ученике да изnose своје ставове и образлажу их примерима из текста.</p> <p>-Часови књижевности могу се употпунити коришћењем дигиталних садржаја(аудио снимци) на којима се чује како глумци изражајно и интерпретативно назују изабране текстове.</p> <p>- Такође, у наставу треба увести разноврсне стваралачке активности којима се врши систематизација обрађених садржаја (игре асоцијација, креативне</p>	<p>– разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу;</p> <p>– уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив);</p> <p>– уочи супротстављеност лица у драмском тексту;</p> <p>– чита текст поштујући интонацију реченице/стиха ;</p> <p>– усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних</p>	<p>Природа и друштво</p> <p>Музичка култура</p> <p>Пројектна настава</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Математика</p> <p>-Слободне активности</p> <p>Природа и друштво</p>
---	--	---	--	---	--

<p>-Урош Петровић: <i>Мартинина велика загонетна авантура</i> -Гордана Тимотијевић: <i>Сличице / Владимир из чудне приче</i> -Угљеша Шајтинац: <i>Чарна и Несвет</i> -Момо Капор: <i>Сања</i> -Весна Алексић: <i>Брљиво срце</i></p> <p>Књижевни појмови: – шаљива народна песма, – прича о животињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација, – опис природе и ликовна, – приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица.</p> <p style="text-align: center;">ЈЕЗИК</p> <p style="text-align: center;">Граматика и правопис</p> <p>-Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи). -Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе).</p>	50	<p>врши самопроцену рада и постигнућа и предлаже и садржаје начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује, Разговара, изналази решења..</p> <p>◆ Активно учествује у раду</p> <p>◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи,</p>	<p>◆ Упознати ученике са: циљевима и садржајима програма; ◇ правилима рада и понашања; ◇ критеријумима оцењивања;</p> <p>◆ Пратити рад и залагање;</p> <p>◆ Индивидуално приступати ученицима;</p> <p>◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу, повезивање чиница...)</p> <p>◆ Инсистирати на систематичности у раду</p>	<p>слагалице, интерактивни задаци и квизови).</p> <p>-Међупредметну повезаност учитељи успостављају, пре свега, са наставом природе и друштва, ликовне културе, музичке културе, верске наставе и грађанског васпитања.</p> <p>-У четвртој разреди уводи се појам реченичних чланова и појам службе (функције) речи у реченици. Служба субјекта усваја се на примерима именица и личних заменица. Глагол као врста речи јавља се у служби предиката. Именице могу имати и службу</p>	<p>књижевних дела;</p> <p>– учествује у предлагању садржаја и начина рада.</p> <p>– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;</p> <p>– разликује речи које мењају облик (именице,</p>	<p>Музичка култура</p> <p>Пројектна настава</p> <p>Ликовна култура</p> <p>Математика</p> <p>-Слободне активности</p> <p>-Природа и друштво</p>
--	----	---	--	--	--	--

<p>-Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат.</p> <p>-Појам предиката (глаголски предикат).</p> <p>-Појам објекта (именице у функцији објекта).</p> <p>-Прилошке одредбе за време, место и начин.</p> <p>-Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта.</p> <p>-Управни говор (трећи модел).</p> <p>-Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. <i>Ружно Паче...</i>); устаљена и посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво).</p> <p>-Речца <i>ли</i>; скраћени упитни облик <i>је ли (је л')</i> према узрочном везнику <i>јер</i>.</p> <p>-Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мном, с њом</i> и сл.).</p> <p>-Писање вишечланих бројева.</p>		<p>образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа</p> <p>предлаже садржаје и начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује, Разговара, изналази решења..</p> <p>◆ Активно учествује у раду</p> <p>◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима</p>	<p>и поштовању принципа и правила рада</p> <p>◆ Инсистирати на практичној примени знања</p> <p>◆ Повезивати са другим предметима;</p> <p>◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати ;</p> <p>◆ Евауирати рад и постигнућа</p> <p>◆ Неговати самопроцену ;</p> <p>◆ Неговати идејност у</p>	<p>атрибута.Њега треба објаснити преко примера када је придев уз именицу, у оквиру групе речи са службом субјекта или објекта (не у оквиру прилошкох одредаба). На јасним и неспорним примерима објаснити појам објекта</p> <p>-Кроз примере треба показати да у служби субјекта, објекта и прилошких одредаба за место, време и начин могу бити речи и групе речи. Усвајање реченичних чланова треба да иде постепено од најједноставнијих примера ка сложенијим.</p> <p>-Увести и трећи модел управног говора.</p> <p>-Писање имена становника држава и насеља, имена улица и тргова, назива институција, предузећа и установа, манифестација, као и писање устаљених имена историјских догађаја и историјских личности потребно је повезати са наставом предмета Природа и друштво. Писање имена из уметничких дела и писање имена животиња потребно</p>	<p>заменице, придеви, бројеви, глаголи) и очине оне које су увек у истом облику;</p> <p>– одреди основне реченичне чланове;</p> <p>– разликује врсту речи од службе речи у реченици;</p> <p>– поштује и примени основна правописна правила;</p> <p>– правилно пише сва три модела управног говора;</p> <p>– учествује у предлагању садржаја и начина рада.</p>	<p>-Слободне активности</p> <p>-Природа и друштво</p> <p>-Слободне активности</p>
---	--	---	---	--	--	---

<p style="text-align: center;">ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</p> <p>Основни облици усменог и писменог изражавања: - препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); - причање у дијалогској форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); - описивање односа међу предметима, бићима и појавама; - описивање природе, личности, књижевних ликова и сл. - Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних</p>	50	<p>посматра, анализира, синтетиче, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа, предлаже садржаје начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује, Разговара, изналази решења..</p> <p>◆ Активно учествује у раду</p> <p>◆ Запажа, упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује,</p>	<p>предлагању садржаја и начина рада</p> <p>◆ Бележити постигнућа и напредак;</p> <p>◆ Планирати новине и измене у раду</p> <p>◆ Неговати позитивну климу у разреду</p> <p>◆ Упознати ученике са: циљевима и садржајима програма; правилима рада и понашања; критеријумима оцењивања;</p>	<p>је повезати са наставом књижевности и обрадити на основу примера из обрађених дела (нпр. <i>Ружно Паче, Питу Дуга Чарана, Леси</i> и сл.).</p> <p>- Уводе се и мало сложенији примери речце <i>ли</i>. Посебно указати на разликовање скраћеног упитног облика <i>је ли (је л')</i> и узрочног везника <i>јер</i> (честе грешке: <i>Јер имаш оловку?</i> уместо <i>Је л' имаш оловку?</i> и сл.)</p> <p>- Писање предлога <i>са</i> уз заменице обрадити само уз типичне примере <i>са мном, с њом, с тобом</i> и сл.</p> <p>- Писање вишечланих бројева треба повезати са наставом математике.</p> <p>- Систематизација знања из правописа најбоље се постиже вежбањем на тексту, исправљањем грешака у тексту, диктатима и сл</p> <p>- У функцији изграђивања доброг језичког укуса, елоквентности и флуентности у изражавању, а овом узрасту адекватне могу бити следеће говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање,</p>	<p>- чита текст поштујући интонацију реченице/стиха</p> <p>- поштује и примени основна правописна правила;</p> <p>- правилно пише сва три модела управног говора;</p> <p>- употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;</p> <p>- употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а</p>	<p>- Природа и друштво</p> <p>- Слободне активности</p>
--	----	--	---	---	---	---

<p>текстова); -Устаљени језички изрази. -Разгледница, честитка, писмо. -Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе.</p> <p>Говорне вежбе: -рецитовање, -изражајно читање, -сценско приказивање драмског / драматизованог текста и сл.</p> <p>Правописне вежбе: -диктат; -управни говор (сва три модела); -наводници; -велико слово; -заменица <i>Ви</i> из поштовања; -спојено и одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви).</p> <p>Језичке вежбе: -допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; -проширивање реченица; -укрштене речи; -асоцијације.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: -одређивање значења устаљених израза; -састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; -допуњавање низа речима које су повезане са датом речју.</p>		<p>повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа предлаже и садржаје начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује, Разговара, изналази решења..</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Пратити рад и залагање; ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу,повезивањечиније ница...) ◆ Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада ◆ Инсистирати на практичној примени 	<p>сценско приказивање драмског/драматизованог текста и слично.</p> <p>-На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фронтални облик рада • Индивидуални облик • Рад у пару • Групни облик рада • Диференцирана настава • Проблемска настава <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учионица • Библиотека • Центар за културу • Парк 	<p>различитог облика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна значење речи и фразеологизам а који се употребљавају у свакодневной комуникацији; - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак; - правилно структурира текст; 	
---	--	--	---	---	--	--

<p>-Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту.</p>			<p>знања</p> <p>◆ Повезивати садржаје са другим предметима;</p>			
---	--	--	---	--	--	--

Кључни појмови: књижевност, језик, језичка култура

НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	ИСХОДИ
<p>I КЊИЖЕВНОСТ</p>	<p>По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;
<p>II ЈЕЗИК Грамматика, правопис и ортоепија</p>	<ul style="list-style-type: none"> – повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; – одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора;

III ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

- чита текст поштујући интонацију реченице/стиха;
 - изражајно рецитије песму и чита прозни текст;
 - изводи драмске текстове;
- употреби основне облике усменог и писменог изражавања:
препричавање, причање и описивање;
- употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика;
 - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији;
 - напише разгледницу, честитку, приватно писмо;
 - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној;
 - повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак;
 - правилно структурира текст;
 - учествује у предлагању садржаја и начина рада.

Област /тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми			Стандарди постигнућа			Међупредмет а повезаност
			Обрада	Остало	Укупно	Основни	Средњи	Напредни	

КЊИЖЕВНОСТ	Школска лектира <ul style="list-style-type: none"> • Поезија • Проза • Драмски текстови • Научнопопуларни и информативни текстови Домаћа лектира Књижевни појмови: <ul style="list-style-type: none"> • шаљива народна песма, • прича о животињама, • особине народне епске песме, • приповетка, • роман за децу, • персонификација, • опис природе и ликовна, • приповедање у 1. и 3. лицу, • сукоб драмских лица. Провере знања из књижевности		49	25	74	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4.	1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.6. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.2.10. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7.	1CJ.3.2.2. 1CJ.3.2.3. 1CJ.3.2.4. 1CJ.3.2.5. 1CJ.3.2.6. 1CJ.3.2.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.	Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко васпитање Грађанско васпитање Математика
				1	1				

Област /тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми			Стандарди постигнућа			Међупредметна повезаност
			Обрада	Остало	Укупно	Основни	Средњи	Напредни	
П О Е З И Ј А	Шаљива народна песма <i>Женидба вратца Подунавца</i>		1		1				
	Војислав Илић: <i>Јесен</i> /Владислав Петковић Дис: <i>Зима</i>		1	1	2				
	Момчило Мошо Одаловић: <i>Молитва за маму</i>		1	1	2				
	Мирослав Антић: <i>Космонаутска песма</i>		1	1	2				
	Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i>		1		1				
	Добрица Ерић: <i>Завичај/Отаџбина је наша очевина</i> /Момчило		1		1				
	Мошо Одаловић: <i>Птице косовчице</i> Мирослав Антић: <i>Прва</i>		1	1	2				

I	П Р О З А	љубав/Најљубавнија песма/Алексије Марјановић: <i>Љубав</i>							
		Бранко Топић: <i>Месец и његова бака</i> /Десанка Максимовић: <i>Пауково дело</i>		1		1			
		Бранислав Црнчевић: <i>Кад би мени дали један дан</i>		1		1			
		Владимир Андрић: <i>Дај ми крила један круг</i>		1	1	2			
		Народна песма <i>Милош у Латинима</i>		1	1	2			
		Народна песма <i>Јетрвица адамско колена</i>		1	1	2			
	П Р О З А	Народна прича о животињама: <i>Мећед, свиња и лисица</i>		1	1	2			
		Народна приповетка: <i>Најбоље задужбине</i>		1	1	2			
		Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i>		1		1			
		Народна бајка: <i>Пепељуга</i>		1	1	2			
		Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> (одломак из Аутобиографије)		1	1	2			
		Бранислав Црнчевић: <i>Босоноги и небо</i>		1	1	2			
		Гроздана Олујић: <i>Стактарева љубав</i>		1	1	2			
		Светлана Велмар Јанковић: <i>Стефаново дрво</i>		1	1	2			
		Лав Николајевич Толстој: <i>Врабац и ласте</i> /Два мраза		1	1	2			
		Драган Алексић: <i>Позориште на небу</i>		1	1	2			
		Весна Алексић: <i>Детективско срце</i>		1	1	2			
		Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно Паче – читање у наставцима</i>		1	1	2			

Област/тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми			Стандарди постигнућа			Међупредметна повезаност
			Обрада	Остало	Укупно	Основни	Средњи	Напредни	
ДРАМА	Гвидо Тартаља: <i>Подела улога</i>		1	1	2				
	Љиљана Крстић: <i>Кад пролеће дође</i>		1	1	2				
	Дејан Алексић: <i>Слава</i>		1	1	2				

<p style="text-align: center;">НП – И ТЕКСТОВИ</p>	<p>(из књига, енциклопедија и часописа за децу)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; ● о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; ● о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету ● бонтон. 		5		5					
	<p style="text-align: center;">ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p>	Милован Данојлић: <i>Избор из поезије за децу</i>		2		2				
		Драган Лукић: <i>Избор из поезије за децу</i>		2		2				
		Јасминка Петровић: <i>О дугмету и срећи</i>		2		2				
		Рене Гијо: <i>Бела Грива</i>		2	1	3				
		Ерик Најт: <i>Леси се враћа кући</i>		2	1	3				
		Александар Поповић: <i>Пепељуга</i>		2		2				

I	ДОМАЋА ЛЕКТИРА ДОПУНСКИ ИЗБОР	<p>(са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор драмских текстова за децу 2. Бранко В. Радичевић: Песме о мајци 3. Светлана Велмар Јанковић: Књига за Марка/Очаране наочаре 4. Горан Петровић: Разлике 5. Едмондо де Амичис: Срце 6. Јохана Шпири: Хајди 7. Михаел Енде: Бескрајна прича (одломак) 8. Астрид Линдгрен: Пипи Дуга Чарапа 9. Златко Васић: Чаробно путовање 10. Урош Петровић: Мартинина велика загонетна авантура 11. Гордана Тимотијевић: Сличице/Владимир из чудне приче 12. Угљеша Шајтинац: Чарна и Несвет 13. Момо Капор: Сања 14. Весна Алексић: Брљиво срце 		5	1	6				
---	----------------------------------	--	--	---	---	---	--	--	--	--

	<p>Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именована врста непроменљивих речи). Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе). Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат. Појам предиката (глаголски предикат). Појам објекта (именице у функцији објекта). Прилошке одредбе за време, место и начин. Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; придев уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта. Управни говор (трећи модел). Велико слово: имена становника држава и насеља; називи улица и тргова; имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. Ружно Паче...); устаљена и посебно наденута имена животиња; називи институција, предузећа и установа, манифестација; устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво). Речца ли; скраћени упитни облик је ли (је л') према узрочном везнику јер. Предлог са уз заменице (нпр. са мном, с њом и сл.). Писање вишечланих бројева.</p>	Током школске године	22	36	58	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3.	1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7.	1CJ.3.4.2. 1CJ.3.4.3.	Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко васпитање Грађанско васпитање Математика
--	--	----------------------	----	----	-----------	--	--	--------------------------	--

Област/ тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми			Стандарди постигнућа			Међупредметн а повезаност
			Обрада	Остало	Укупно	Основни	Средњи	Напредни	
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	<p>Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл.</p> <p>Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); устаљени језички изрази.</p> <p>Разгледница, честитка, писмо.</p> <p>Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе.</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p> <p>Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица Ви из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца ли, предлог са, вишечлани бројеви).</p> <p>Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења устаљених израза; састављање речи на основу датог почетног и</p>	Током школске године	5	43	48	1CJ.0.1.1.	1CJ.0.1.8.		Свет око нас Ликовна култура Музичка култура Физичко васпитање Грађанско васпитање Математика
						1CJ.0.1.2.	1CJ.0.1.3.	1CJ.0.1.4.	
						1CJ.1.2.7.	1CJ.2.3.6.	1CJ.3.3.3.	
						1CJ.1.2.8.	1CJ.2.3.7.	1CJ.3.3.4.	
						1CJ.1.2.1.	1CJ.2.3.8.	1CJ.3.3.5.	
							1CJ.2.3.9.	1CJ.3.3.6.	
						1CJ.1.3.6.	1CJ.2.3.10	1CJ.3.4.4.	
						1CJ.1.3.7.	1CJ.2.3.11	1CJ.3.4.5.	
						1CJ.1.3.8.			
						1CJ.1.3.9.	1CJ.2.4.9.		
						1CJ.1.3.10			
						1CJ.1.4.5.			

	последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју. Два школска писмена задатка – један у првом и један у другом полугодишту								
УКУПНО ЧАСОВА		76	104	180					

Назив предмета

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Циљ

Циљ наставе и учења Страног језика у основном образовању и васпитању јесте да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и да стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Разред

Четврти

Годишњи фонд

72

часова

ИСХОДИ	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ	ЈЕЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ (у комуникативним функцијама)
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – поздрави и отпоздрави, примењујући једноставнија језичка средства; – представи себе и другог;	ПОЗДРАВЉАЊЕ	Реаговање на усмени и писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично); усмено и писано изражавање прикладних поздрава.

<ul style="list-style-type: none"> – разуме једноставнија питања личне природе и одговара на њих; – поставља једноставнија питања личне природе; – у неколико једноставнијих везаних исказа саопшти информације личне природе о себи и другима водећи рачуна о приватности и поверљивости; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на права детета; – разуме једноставнија упутства, налоге и упозорења и реагује на њих; – саопшти једноставнија упутства, налоге и упозорења уз одговарајуће образложење; – разуме позив на заједничку активност и реагује на одговарајући начин; – упути позив на заједничку активност; – разуме кратке и једноставније молбе и реагује на њих уз одговарајуће образложење; – упути кратке и једноставније молбе; – исказе и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; – разуме једноставније исказане честитке и одговори на њих; – упути једноставније честитке; – разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, наведе најуобичајеније активности 	<p style="text-align: center;">ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА</p>	<p>Слушање једноставнијих текстова у којима се неко представља; представљање себе и других особа, присутних и одсутних.</p>
	<p style="text-align: center;">РАЗУМЕВАЊЕ И ИСКАЗИВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИЈИХ УПУТСТАВА, НАЛОГА И УПОЗОРЕЊА</p>	<p>Слушање налога, упутстава и упозорења и реаговање на њих; давање једноставнијих налога, упутстава и упозорења (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично).</p>
	<p style="text-align: center;">ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p>Слушање једноставнијих позива на заједничку активност и реаговање на њих (позив на рођендан, игру, дружење...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност коришћењем једноставнијих исказа.</p>
	<p style="text-align: center;">ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање усменог и писаног одговора на исказану молбу коришћењем једноставнијих језичких средстава; упућивање молби, исказивање захвалности и извињења.</p>
	<p style="text-align: center;">ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа којима се честитају празници и други значајни догађаји; реаговање на упућену честитку и упућивање кратких пригодних честитки.</p>
	<p style="text-align: center;">ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p>Слушање једноставнијих описа бића, предмета, места и појава; давање кратких описа бића, предмета, места и појава;</p>

<p>које се односе на прославе рођендана и празника;</p> <ul style="list-style-type: none"> – именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставније описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места у неколико везаних једноставнијих исказа; – разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима; – разуме једноставнија обавештења о положају у простору и реагује на њих; – тражи и пружи једноставнија обавештења о положају у простору; – разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; – разуме једноставније исказе којима се изражава припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставнија обавештења која се односе на припадање / неприпадање, поседовање / непоседовање; – разуме једноставније исказе за изражавање интересовања, допадања / недопадања и реагује на њих; 		тражење и давање информација у вези са описом бића, предмета, места и појава.
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА	Слушање једноставнијих исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање својих и туђих потреба, осета и осећања и (емпатично) реаговање на њих.
	ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ	Слушање текстова у којима се на једноставнији начин описује положај у простору; усмено и писано тражење и давање информација о положају у простору коришћењем једноставнијих језичких средстава.
	ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА	Слушање једноставнијих исказа у вези са хронолошким временом и метеоролошким приликама; усмено и писано тражење и давање информација о хронолошком времену и метеоролошким приликама коришћењем једноставнијих језичких средстава.
	ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА	Слушање текстова с једноставнијим исказима за изражавање припадања/ неприпадања и поседовања/ непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања коришћењем једноставнијих језичких средстава.
	ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА И ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА	Слушање текстова с једноставнијим исказима за изражавање интересовања, допадања/недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање интересовања, допадања/недопадања коришћењем једноставнијих језичких средстава.

<ul style="list-style-type: none"> – изражава допадање / недопадање уз најједноставније образложење; – тражи најједноставније образложење допадања/недопадања; – разуме једноставније текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; 	<p>ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа који говоре о радњама и способностима у садашњости; описивање радњи и способности у садашњости, постављање питања и одговарање на њих, усмено и писано, коришћењем најједноставнијих језичких средстава.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – опише радње и способности у садашњости користећи једноставнија језичка средства – разуме и саопшти једноставније исказе који се односе на бројеве, количине и цене; – учествује у предлагању садржаја и начина рада. 	<p>ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА, КОЛИЧИНЕ И ЦЕНА</p>	<p>Слушање једноставнијих исказа који говоре о броју, количини и цени; саопштавање броја, количине и цена; усмена и писана размена информација о броју, количини и ценама, коришћењем једноставнијих језичких средстава.</p>

Кључни појмови садржаја: комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултурност.

ТЕМАТСКЕ ОБЛАСТИ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА ЗА ОСНОВНУ ШКОЛУ

Напомена: Тематске области се прожимају и исте су у сва четири разреда првог циклуса основног образовања и васпитања – у сваком наредном разреду обнавља се, а затим проширује фонд лингвистичких знања, навика и умења и екстралингвистичких представа везаних за конкретну тему. Наставници обрађују теме у складу са интересовањима ученика, њиховим потребама и савременим токовима у настави страних језика, тако да свака тема представља одређени ситуацијски комплекс.

- 1) Лични идентитет
- 2) Породица и уже друштвено окружење (пријатељи, комшије, наставници итд.)
- 3) Географске особености
- 4) Србија – моја домовина
- 5) Становање – форме, навике
- 6) Живи свет – природа, љубимци, очување животне средине
- 7) Временско искуство и доживљај времена (прошлост – садашњост – будућност)
- 8) Школа и школски живот

- 9) Млади – живот деце и омладине
- 10) Здравље и хигијена
- 11) Емоције (љубав према породици, друговима)
- 12) Превозна средства
- 13) Временске прилике
- 14) Уметност за децу (нарочито модерна књижевност за децу; пригодне традиционалне и модерне песме)
- 15) Обичаји и традиција, фолклор, прославе (рођендани, празници)
- 16) Слободно време – забава, разонода, хобији
- 17) Исхрана и гастрономске навике
- 18) Путовања
- 19) Мода и облачење
- 20) Спорт
- 21) Вербална и невербална комуникација, конвенције понашања и опхођења

ЈЕЗИЧКИ САДРЖАЈИ

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Комуникативна функција	Језички садржаји
ПОЗДРАВЉАЊЕ	<p><i>Hi/Hello (everyone/guys)! Nice to see you again! Nice to see you too! How are you today? I'm fine, thank you, and you? I'm very well, thanks./Not great./I'm OK.</i></p> <p><i>Good morning/afternoon/evening/night.</i></p> <p><i>Goodbye./Bye. See you (all) in 5 minutes/soon/later/tomorrow/on Monday/next week/in September/next year!</i></p> <p><i>Have a nice day/weekend/trip/holiday! Thanks, same to you!</i></p> <p><i>Welcome to our school/town/city!</i></p> <p>Личне заменице: <i>I, you...</i></p> <p>Глагол <i>to be</i> – <i>the Present Simple Tense</i>.</p> <p>Императив.</p> <p>Предлози са прилошким одредбама за време: <i>on, in...</i></p> <p>(Интер)културни садржаји: Формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости.</p>

ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И
ДРУГИХ; ДАВАЊЕ
ОСНОВНИХ
ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ;
ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ
ОСНОВНИХ
ИНФОРМАЦИЈА О
ДРУГИМА

Which/What school do you go to? I go to (school's name) Primary School. What's the name of your school?
What year/grade are you in? I'm in year 4/the fourth grade. Which class are you in? I'm in class 4₁/4_a, and you?
Who are they? What are their names? She's Dunja and he's Mateja. They are not in year four/the fourth grade. They're in year three/the third grade.
This is our head teacher, Mrs Parsons. Who's that? It's Miss Herbert, she's a P.E. teacher. Who's your class teacher?
Who's the class monitor? Who's absent? Everybody's present.
Meet my new friend Dorian. He's from Greece. His father's Greek, but his mum's Serbian. He lives on an island. Where does your friend live? She's Montenegrin. She lives in the mountains. Do you live in a flat or a house?
Peter's family are from the USA. His mum works in a restaurant. Where does his dad work? These are my aunt Slađana and her husband Zoran. They've got twin daughters. Those are my uncle Miodrag and his wife Ana. How many children have they got? They've got three sons. What are your cousins' names? How old are they?
It's Marija's eleventh birthday today./She's 11 today. When's your birthday? It's in May/on 5th May/May 5th.
Who's the winner of the competition?
Who's the world skateboarding champion?
Who are the characters in the story? Who are they? The boys'/girls'/children's names are...
Tell me about your family/friends.

Личне заменице: *I, you...*

Присвојни придеви: *my, your...*

Показне заменице: *this/that, these/those.*

Have got за изражавање поседовања.

The Present Simple Tense.

Питања са *Who/What/Which/Where/When/How (old/many).*

Правилна множина именица: *daughter-daughters, son-sons...*

Неправилна множина основних именица: *child – children...*

Предлози са прилошким одредбама за место: *from, in, on...*

Предлози са прилошким одредбама за време: *in, on...*

Саксонски генитив са именицама у једнини/множини.

	<p>Употреба/изостављање чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, са редним бројевима, као и са основним географским појмовима. Императив. Основни бројеви 0-100. Редни бројеви 1-30.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Устаљена правила учтивости; употреба титула уз презимена (<i>Mr, Mrs, Miss</i>); конвенције у писању/изговору датума; разлике између британске и америчке варијанте енглеског језика у изговору, лексичком фонду и правопису.</p>
<p>РАЗУМЕВАЊЕ, ТРАЖЕЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИЈИХ УПУТСТАВА, НАЛОГА И УПОЗОРЕЊА</p>	<p><i>Hurry up! We're late for school!</i> <i>Stand up! Sit down! Sit up straight!</i> <i>Take out your books/notebooks! Put them down/away!</i> <i>Get quiet, everyone!</i> <i>Which page? Turn to page 20. / Page 20, everyone!</i> <i>Whose turn is it? It's Stefan and Filip's turn!</i> <i>Listen to the question! Listen and tick or cross. Put up your hand when you finish!</i> <i>Complete the sentence/dialogue/description.</i> <i>Describe your room/house. Make a project about your town.</i> <i>Let's take some photos of the new lab for our school website. E-mail the photos to the ICT teacher.</i> <i>Put the forks on the left side and knives and spoons on the right side of the plate. How many forks/knives/spoons? Place the teaspoon on the saucer.</i> <i>Put the candle inside the pumpkin! What's next?</i> <i>Look at my school report card! It's all 5s/As!</i> <i>Look at the shooting star! Make a wish!</i> <i>Don't sit down! Don't talk in class! Don't open the window – it's cold in here! Don't touch that – it's hot! Watch out! The floor is wet.</i> <i>Take off your shoes! Put on your trainers! Be quick!</i> <i>Let's practise! Just a second/moment/minute, please! Ready, steady, go!</i> <i>Time to eat, everyone! Ask the dinner/cleaning ladies.</i> <i>Come in! Come back! No way! Go away! Stop it! Leave me alone!</i> <i>Move over! Make way!</i> <i>Stop! We can't cross the road here! The traffic light is red!</i></p>

	<p><i>Say hello/goodbye! Say "Cheese"! Wave goodbye! Anyone else? Is that all? That's all for today!</i></p> <p>Императив. Питања са <i>What/Which/Whose/How many/much...</i> Правилна множина именица: <i>book-books, notebook-notebooks...</i> Множина именица које се заврша вају на <i>-y, -o, -f/fe: photo-photos, knife-knives...</i> Саксонски генитив са именицама у једнини/множини. Употреба чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом. Бројеви 0-100.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Поштовање основних правила учтивости.</p>
<p>ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ</p>	<p><i>Look! There's a game on the playing field/in the playground! Come on, let's go and watch! Sorry, I can't, I don't have/haven't got time. Let's play hide and seek! I hate hide and seek, let's go swimming! How about rollerblading/riding bikes? Let's do eeny-meeny-miny-moe to decide! OK then! Are you coming to the swimming pool with us? No, I'm not, I've got a cold. Can you join our team and play with us? Great! I love handball! Welcome to the team! Come with us! / Sorry, I can't play handball. I don't know the rules. Let's buy a present for Luka. What/How about a CD? That's a good/great idea! Let's make/write birthday/Mother's Day/New Year/Christmas cards!</i></p> <p>Императив . Модални глагол <i>can</i> за изражавање предлога и способности. <i>Have got.</i> <i>The Present Simple Tense.</i> <i>The Present Continuous Tense.</i> <i>What/How about.</i> Употреба/изостављање чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, као и са називима игара/хобија/спорта.</p> <p>(Интер)културни садржаји:</p>

	<p>Прикладно позивање и прихватање/одбијање позива; прослава рођендана, игре, забава и разонода.</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ МОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА</p>	<p><i>Can/May I have a whiteboard marker/pen, please? Yes, here you are/here it is. Thank you/Thanks. You're welcome.</i></p> <p><i>Can I sharpen my pencil? Of course you can.</i></p> <p><i>Excuse me, teacher, can you repeat the last sentence, please?</i></p> <p><i>Can you spell that for me, please?</i></p> <p><i>Can/May I insert the disc?</i></p> <p><i>Can/May we sit down here? No, they are Nikola's and Ema's seats.</i></p> <p><i>Can I have my ball back? Sorry, it's those boys' ball.</i></p> <p><i>Can I touch the animals? No, you can't, it's dangerous.</i></p> <p><i>Can you pass the salt, please?</i></p> <p><i>Can I have a slice of bread?</i></p> <p><i>Thanks a lot. Thank you for your help/everything.</i></p> <p><i>I'm sorry I'm late. Can you help me with these boxes, please? Oh sorry, I'm in a hurry. I'm late for my piano class.</i></p> <p>Модални глаголи за изражавање молбе: <i>can/may</i>.</p> <p>Саксонски генитив са именицама у једнини/множини.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Правила учтиве комуникације.</p>
<p>ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА</p>	<p><i>Best wishes for the New Year. I wish you a merry Christmas and many gifts from Santa Claus.</i></p> <p><i>Dear Family, I love you so much and that's why I'm sending this card.</i></p> <p><i>Happy Easter to you and your family. Hope you have a wonderful day!</i></p> <p><i>Happy Mother's Day! Happy Women's Day! Happy Saint Sava's Day! Happy teachers' Day!</i></p> <p><i>Happy April Fools' Day! Happy Halloween! Happy Holiday!</i></p> <p><i>We wish you a great school year! We wish you good teachers and new friends!</i></p> <p>Правилна множина именица: <i>teacher-teachers...</i></p>

	<p>Неправилна множина основних именица: <i>woman-women...</i> Саксонски генитив са именицама у једнини/множини.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Најзначајнији празници и догађаји и начини обележавања/прославе.</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА</p>	<p><i>I'm small but strong! My friends are brave and clever. Maša's polite. She's an intelligent girl. That boy isn't nice.</i></p> <p><i>Our teacher is kind but strict.</i></p> <p><i>This homework is easy. Those exercises are hard. Easy peasy! It's a piece of cake!</i></p> <p><i>It's a lie! It's true! That's fair/unfair!</i></p> <p><i>Which is your bag, Sam? The blue bag, Sir/Mr Wilson.</i></p> <p><i>Which girl is Sophie? She's wearing large earrings and sunglasses.</i></p> <p><i>What's the weather like? It's hot and sunny/cold and windy today. It's raining cats and dogs!</i></p> <p><i>On my birthday I usually have a party with my friends from school. How do you celebrate your birthday?</i></p> <p><i>On Women's Day we usually give flowers or small presents to our mums, aunts and grannies.</i></p> <p><i>We celebrate Saint Sava's Day in our school. It's on 27th January. I'm in the school play this year!</i></p> <p><i>April Fools' Day is a special day for jokes and tricks. In fact, it's only half a day because April Fools' Day finishes at midday. No more jokes after lunchtime, please!</i></p> <p><i>Every year at New Year we have a party.</i></p> <p><i>On Easter Sunday we always have a basket of eggs on the table and we eat special food. Do you eat special food on Easter Sunday in your country?</i></p> <p><i>On Halloween children in Britain and America often dress up as witches or ghosts and play 'trick or treat'. Halloween games are fun. What a great pumpkin lantern!</i></p> <p><i>Weekdays aren't fun!</i></p> <p><i>My home is a typical Serbian house. There's a living room, a kitchen, two bedrooms, a bathroom, an attic, and a small garden in front of the house. It's got lots of windows, so it's very light! The attic is spooky. There aren't any windows, so it's very dark. What's your home like?</i></p> <p><i>James Bond is a famous British spy. He's clever and good-looking. Prince Marko is a Serbian national hero. There are a lot of poems about him.</i></p> <p><i>The colours of the Serbian flag are red, blue and white. What are the colours of your country's flag? How many stars are there on the American flag? There are 50 stars.</i></p> <p><i>London stands/lies on the Thames River. Belgrade stands/lies on the Sava and the Danube Rivers. Tell me about your town/country.</i></p>

	<p>Глаголи <i>have got, to be</i> за давање описа. Показне заменице: <i>this/that, these/those</i>. Егзистенцијално <i>There is/are</i>. Питања са <i>Who/What/Which/Where/How many...</i> Правилна множина именица и неправилна множина основних именица. Употреба/изостављање чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, као и са основним географским појмовима, са редним бројевима и са називима празника. Редни бројеви 1-30.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Познате личности из области спорта, глуме, музике, књижевности, националне историје; престонице и препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</p>	<p><i>What's the matter? Are you OK/alright? Is everything OK/alright...? I'm feeling/I feel bad. Here, have a glass of water/an orange!</i> <i>I'm feeling/I feel crazy. Don't be silly!</i> <i>I'm angry with you. I'm sorry about that!</i> <i>I'm so happy/glad for you! Bravo! Well done! Thanks.</i> <i>Oh, I love you so much!</i> <i>I'm sorry for your loss. Do you need a hug?</i> <i>Nina's unhappy. She misses her cat. I'm sorry for her cat.</i> <i>We're worried. We're having an English test today. Good luck!</i> <i>Aleksa's upset. He doesn't know the answer. Bad luck! Don't worry!</i> <i>We are always excited on holidays.</i> <i>I don't care! It doesn't matter!</i></p> <p><i>The Present Simple Tense.</i> <i>The Present Continuous Tense.</i> Императив.</p> <p>(Интер)културни садржаји:</p>

	<p>Правила учтиве комуникације.</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ</p>	<p><i>Our school is opposite the park.</i> <i>Where's your classroom? It's on the ground/first/second floor. It's between the language lab and the music room.</i> <i>The school canteen is downstairs, next to the gym. It's the third door on the left/right.</i> <i>The library is upstairs.</i> <i>There's a garden in front of/behind my house.</i> <i>Where are my new CDs? They are on the bookshelves/on the top/bottom shelf.</i> <i>The cat's hiding under the bed.</i> <i>Where's Zoja? She's at Una and Tea's house.</i> <i>Excuse me, I'm looking for the cinema. / Where's the cinema? Go straight on/past the shops. Turn left/right at the cafe. It's on the left/right.</i> <i>Where are the famous monuments in your city/town? Madame Tussauds is a famous wax museum in London. Where are the famous museums in your country?</i></p> <p>Предлози, прилози и прилошки изрази за изражавање положаја и просторних односа: <i>in, on, at, next to, under, in front of, behind, between, opposite, here, there, downstairs, upstairs, (on the) left/right, straight on/past...</i></p> <p>Питања са <i>Where</i>.</p>

	<p>Употреба/изостављање чланова приликом првог спомињања неког појма и са појмовима који су одређени контекстом, са редним бројевима, као и са основним географским појмовима. Редни бројеви 1-30.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Препознатљива обележја земаља енглеског говорног подручја.</p>
<p>ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА</p>	<p><i>What's the date today? It's 3rd March.</i> <i>When's your School Day? It's on 15th November.</i> <i>What time is it now? It's 10.05. It's time for my Maths class.</i> <i>When does the fifth class start/finish? It starts/finishes at half past 12.</i> <i>What time does the ice rink open? What time does it close?</i> <i>On school days I get up at 6.50. We have breakfast between 7 and 7.30. My school day starts at 8 o'clock in the morning and finishes at half past 1. There is a break between 9.30 and 10. What time does your school start/finish? What time do you have breaks?</i> <i>In the afternoon I go to my volleyball practice. I train for an hour.</i> <i>I meet my friends at the weekend. We go on holiday in summer.</i> <i>There are two terms in the school year in my country. The first term starts in September and finishes in January. The second term starts in February and finishes in June.</i> <i>When does spring/summer/autumn/winter start? It's usually warm and rainy in spring. Winters in Canada are very cold and snowy.</i> <i>On 31st October people around the world celebrate Halloween. When are your favourite celebrations/festivals?</i> <i>In Australia Easter isn't in spring – it's in autumn!</i></p> <p>Питања са <i>What/When/What time.</i> Предлози за изражавање времена: <i>at, on, to, past, between...</i></p>

	<p>Употреба/изостављање чланова у изразима <i>in the. morning/afternoon/evening, at the weekend/at weekends, have breakfast/lunch/dinner, by bus/car/bike, go on holiday</i> и сл., као и са редним бројевима, месецима, годишњим добима и називима празника. Редни бројеви 1-30.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Конвенције у писању/изговору датума; конвенције у саопштавању времена; радна недеља и викенд.</p>
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/ НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/ НЕПОСЕДОВАЊА</p>	<p><i>I haven't got/don't have my homework today.</i> <i>Has anyone got/Does anyone have wet wipes? Who's got a paper tissue?</i> <i>What have you got for lunch?</i> <i>Whose are these jackets? They are Adrijan's and Petar's/my friends' jackets.</i></p> <p>Присвојни придеви: <i>my, your...</i> Показне заменице: <i>this/that, these/those.</i> <i>Have got</i> за изражавање припадања/поседовања. <i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>be/have.</i> Саксонски генитив са именицама у једнини/множини.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Породица, пријатељи, однос према својој и туђој имовини.</p>
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА И ДОПАДАЊА/ НЕДОПАДАЊА</p>	<p><i>What's your favourite book? It's "Charlie and the Chocolate Factory" by Roald Dahl, British writer. Why do you like it? It's fun and interesting.</i> <i>Dodgeball is my favourite P.E. game. Why? Because it's exciting. What's your favourite P.E. activity?</i> <i>My brother's crazy about water sports! He thinks/says they're cool. What about you? Do you like dancing? Yes, I love it. / No, I hate it. What do you like doing at the weekend?</i> <i>How do you like the new game? It's boring/fantastic.</i> <i>I love doughnuts. They are yummy! This pizza's delicious/disgusting. Chips are my favourite food!</i> <i>I don't like Halloween. Tricks are scary. I love national celebrations. They are fun!</i></p> <p><i>The Present Simple Tense</i> глагола <i>be/like/love/hate.</i> Питања са <i>Who/What/Which/How.</i></p>

	<p>Употреба/изостављање чланова са називима игара/хобија/спорта/ празника.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Конвенције у писању знакова навода; разлике између британске и америчке варијанте енглеског језика у изговору, лексичком фонду и правопису; интересовања, хобији.</p>
<p>ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ</p>	<p><i>What are your friends doing now/at the moment? Lazar's helping Magdalena with her homework. Maksim's talking on his mobile phone. Teodora's looking for her eraser. What are you looking for/at? Why's Vanja crying? I don't know. Why are they smiling? You're joking! I'm having fun with my friends!</i></p> <p><i>I can do a lot of things. I can talk about my family. I can write, but I can't spell! I can say hello and goodbye in German.</i></p> <p><i>Who/What can you see? Can you hear something?</i></p> <p><i>I don't walk to school, I go by bus. My friend Anastasija goes by car. I listen to music on the bus.</i></p> <p><i>We usually have soup, salad, potatoes and some meat for lunch. What does your family have for breakfast/lunch/dinner?</i></p> <p><i>In the UK children start school at the age of 5, but in my country they start school at the age of 7. The Queen of England lives in Buckingham Palace. Where does the American President live? He lives in the White House.</i></p> <p><i>The Present Continuous Tense</i> за изражавање тренутних радњи. <i>The Present Simple Tense</i> за описивање уобичајених радњи. Модални глагол <i>can</i> за изражавање способности. Питања са <i>What/Where/When/How many...</i></p> <p>Употреба/изостављање чланова и у изразима <i>at the moment, at the weekend/at weekends, go/walk to school, start/finish school, have fun, by bus/car/bike</i> и сл.</p> <p>(Интер)културни садржаји: Породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; обичаји и начин живљења људи у земљама енглеског говорног подручја.</p>
<p>ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА, КОЛИЧИНЕ И ЦЕНА</p>	<p><i>This is our first day at school.</i> <i>Tuesday is the second day of the week.</i></p>

*November is the eleventh month of the year.
We live in the twenty-first century.
Z is the twenty-sixth letter of the English alphabet.
How many subjects have you got at school? We've got nine subjects. What about you?
How many teeth have you got? I've got 24 teeth, and you?
How tall are you? I'm 1 metre 50 cm tall.
How old is your little brother? He's 2 and a half years old.
Can I have 2 kilos of strawberries / a litre of yoghurt, please?
Excuse me, how much are these bread rolls? They are 50 pence/cents/dinars each.
How much is this dictionary? It's 15 pounds/euros.*

Правилна множина именица: *subject-subjects, dinar-dinars...*

Неправилна множина основних именица: *tooth-teeth...*

Множина основних именица које се заврша вају на *-y, -o, -ffe*: *strawberry-strawberries, kilo-kilos, tomato-tomatoes...*

Питања са *How much/many/old/tall...*

Основни бројеви 0-100.

Редни бројеви 1-30.

Употреба одређеног члана са редним бројевима.

(Интер)културни садржаји:

Конвенције у писању двоцифрених бројева. Новчане валуте у земљама енглеског говорног подручја и њихове ознаке.

МАТЕМАТИКА

Назив предмета

Циљ

Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Разред

Четврти

Годишњи фонд часова

180

Садржај програма	Број час ова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
<p>БРОЈЕВИ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Скуп природних бројева са нулом. ◆ Декадни систем записивања бројева. ◆ Месна вредност цифре. ◆ Својства скупа природних бројева. ◆ Сабирање и одузимање (писмени поступак). ◆ Множење и дељење (писмени поступак). ◆ Својства рачунских операција (изражена формулама ◆ Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). ◆ Једначине и неједначине у скупу N_0. 	132	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Активно учествује у раду ◆ Запажа упоређује, записује, повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Упознати ученике са: <ul style="list-style-type: none"> ✧ циљевима и садржајима програма; ✧ правилима рада и понашања; ✧ критеријумима оцењивања ◆ Пратити рад и залагање; ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу, повезивање чињеница...); 	<p>-Настава математике се остварује на часовима редовне, допунске и додатне наставе кроз обраду, утврђивање, вежбање и проверу наставних садржаја, поштујући и примењујући педагошке принципе, методе, средства и облике рада.</p> <p>-На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <p>-Различите игралике активности, као и употреба едукативних софтверских алата у функцији сазнавања и учења, могу бити додатна мотивација за усвајање математичких садржаја</p> <p>-На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом.</p> <p>-При увежбавању техника рачунања са вишесцифреним бројевима треба водити рачуна о</p>	<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Српски језик ◆ Пројектна настава ◆ Физичко васпитање ◆ Ликовна култура ◆ Музичка култура

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$). ◆ Упоређивање разломака са једнаким бројиоцима. ◆ Једнакост разломака. ◆ Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. ◆ Децимални запис броја са две децимале. ◆ Сабирање и одузимање децималних бројева. 		<p>предлаже садржаје и начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује разговара, изналази решења...</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада ◆ Инсистирати на практичној примени знања ◆ Повезивати садржаје са другим предметима ◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати; 	<p>сврсисходности захтева и могућностима примене знања у реалним ситуацијама. Препоручљиво је да се брзина и сигурност у израчунавању збира и разлике бројева увежбава на примерима у блоку бројева до 1 000 000, а производа и количника на примерима множења, односно дељења (са и без остатка) највише двоцифреним бројем.</p> <p>- Негује се и развија навика процењивања вредности израза и провере тачности рачуна.</p> <p>-Проблеми се задају у текстуалној форми, сликом, табелом или графиком</p> <p>-Од посебног значаја је селекција значајних информација за решавање проблема и уочавање односа између познатих и непознатих компоненти које се представљају помоћу математичког апарата</p> <p>-Ученици се подстичу да користе различите методе решавања проблема, укључујући и визуелно представљање проблемске ситуације (нпр. метод дужи, метод правоугаоника).</p> <p>-Поступци сабирања и одузимања бројева у децималном запису обухватају само једноставне случајеве бројева</p> <p>-Централно место геометрије заузимају квадар и коцка, Важно је повезати појмове фигура, линија, тачка редом са појмовима страна, ивица, теме, истаћи паралелност и</p>	<ul style="list-style-type: none"> - упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројиоцима или имениоцима; - сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; - запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; - сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; - чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; - формира низ на основу упутства; - реши задатак применом различитих начина представљања проблема; 	
<p>ГЕОМЕТРИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Квадар и коцка 	<p>12</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Активно учествује у раду 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Евакуирати рад и постигнућа ◆ Неговати самопроцену; ◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада 		<ul style="list-style-type: none"> - именује елементе и опише особине квадрата и коцке; - црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; - препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Пројектна настава ◆ Физичко васпитање
<p>МЕРЕЊЕ И МЕРЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Мерење површине (m^2, 	<p>28</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Запажа упоређује, записује, 			<ul style="list-style-type: none"> - израчуна површину квадрата и правоугаоника; 	

<p>dm², cm², mm², km², ha, a).</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Површина квадрата и правоугаоника. ◆ Површина квадрата и коцке. ◆ Мерење запремине (m³, dm³, cm³, mm³). ◆ Запремина квадрата и коцке. <p>Напомена: за реализацију 4 писмена задатака (у трајању од по једног часа), са исправкама, планирано је 8 часова.</p>		<p>повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцен у рада и постигнућа предлаже садржаје и начине рада, поштује другачије мишљење, дискутује разговара, изналази решења...</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Бележити постигнућа и напредак; ◆ Планирати новине и измене у раду ◆ Неговати позитивну климу у разреду 	<p>нормалност међу појединим ивицама квадрата, односно подударност међу насупрним странама квадрата.</p> <p>-Својства квадрата и коцке треба повезати са својствима правоугаоника и квадрата, илуструјући одговарајуће везе и на моделима квадрата и коцке, и на њиховим мрежама.</p> <p>Разноврсним примерима и задацима треба стимулисати оријентацију у простору, просторну визуелизацију, мисаоно сагледавање простора и томе слично.</p> <p>-Препоручљиво је одговарајућим софтверским апликацијама генерисати разноврсне мреже квадрата (коцке) и симулирати њихово склапање, приказивати слике истог тела из различитих праваца посматрања итд.</p> <p>-Уводи се појам запремине коцке и квадрата и стандардне мерне јединице за запремину (mm³, cm³, dm³, m³). Формулу за израчунавање запремине квадрата треба повезати са идејом попуњавања квадрата истоветним коцкама.</p> <p>Облици наставе</p> <p>Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фронтални облик рада • Индивидуални облик • Рад у пару • Групни облик рада • Диференцирана настава • Проблемска настава <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учионица • Школско двориште 	<ul style="list-style-type: none"> - израчуна површину и запремину квадрата и коцке; - прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; - реши проблемске задатке у контексту мерења. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ликовна култура ◆ Музичка култура
--	--	--	---	---	--	--

Кључни појмови садржаја: природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз, једначине и неједначине, разломци, децимални запис броја, коцка, квадар, површина и запремина.

НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:
БРОЈЕВИ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_0; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и неједначине и провери тачност решења; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз, једначину или неједначину; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – прочита и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$); – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким бројоцима или имениоцима; – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале; – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима; – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема;
ГЕОМЕТРИЈА	<ul style="list-style-type: none"> – именује елементе и опише особине квадрата и коцке; – црта мреже и прави моделе квадрата и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна;
МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине и запремине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – израчуна површину и запремину квадрата и коцке; – реши проблемске задатке у контексту мерења.

Област /тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми			Стандарди постигнућа		
			Обрада	Утврђивање	Свега часова	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

БРОЈЕВИ	<p>Скуп природних бројева са нулом. Декадни систем записивања бројева. Месна вредност цифре. Својства скупа природних бројева. Сабирање и одузимање (писмени поступак). Множење и дељење (писмени поступак). Својства рачунских операција (изражена формулама). Изрази са више операција (бројевни изрази и изрази са променљивом). Једначине и неједначине у скупу N_0. Разломци облика $\frac{m}{n}$ ($m, n \leq 10$). Упоређивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима. Децимални запис броја са две децимале. Сабирање и одузимање децималних бројева.</p>	септембар - јун	42	90	132	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.2. 1MA.1.1.3. 1MA.1.1.4. 1MA.1.1.5. 1MA.1.3.1. 1MA.1.3.2.	1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.2.1.3. 1MA.2.1.4. 1MA.2.1.5. 1MA.2.3.1. 1MA.2.3.2.	1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4. 1MA.3.1.5. 1MA.3.3.1. 1MA.3.3.2.
ГЕОМЕТРИЈА	Квадар и коцка.	април	4	8	12	1MA.1.2.1. 1MA.1.2.2. 1MA.1.2.3. 1MA.1.2.4.	1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2. 1MA.2.2.4. 1MA.2.2.5. 1MA.2.2.6.	1MA.3.2.1. 1MA.3.2.2. 1MA.3.2.3. 1MA.3.2.4. 1MA.3.2.5.
М Е Р Е	Мерење површине (m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2 , km^2 , ha, a).	март - мај	9	19	28	1MA.1.4.1. 1MA.1.4.2.	1MA.2.4.1. 1MA.2.4.2.	1MA.3.4.1. 1MA.3.4.2.

	Површина квадрата и правоугаоника. Површина квадра и коцке. Мерење запремине (m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3). Запремина квадра и коцке.					1MA.1.4.3. 1MA.1.4.4.	1MA.2.4.3. 1MA.2.4.4. 1MA.2.4.5.	1MA.3.4.3.
Четири писмена задатка са исправкама					8			
Укупно часова			55	117	180			

Назив предмета **ПРИРОДА И ДРУШТВО**

Циљ **Циљ** учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Разред **Четврти**

Годишњи фонд **72**
часова

Садржај програма	Број часова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
<p>Природне и друштвене одлике Србије</p> <p>-Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута.</p> <p>-Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме.</p> <p>-Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита.</p> <p>-Национални паркови Србије.</p> <p>-Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност).</p> <p>-Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима).</p>	29	<p>*посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу (уочавање видљивих карактеристика);</p> <p>*илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења;</p> <p>*описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања;</p> <p>*процењивање – самостално одмеравање;</p> <p>*груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања;</p> <p>*праћење – континуирано</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Упознати ученике са: <ul style="list-style-type: none"> ◇ циљевима и садржајима програма; ◇ правилима рада и понашања; ◇ критеријумима оцењивања; ◆ Пратити рад и залагање; ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу, повезивање њечињеница...); ◆ Инсистирати на систематичности 	<p>Препоруке за реализацију наставе</p> <p>-Настава природе и друштва се остварује на часовима редовне и пројектне наставе кроз обраду, утврђивање, вежбање, проверу и практичну примену наставних садржаја, поштујући и примењујући педагошке принципе, методе, средства и облике рада.</p> <p>-Принцип животне близине представља једну од суштинских одлика овог предмета и завршава се у четвртом разреду облашћу под називом <i>Моја отаџбина – Република Србија</i>.</p> <p>-Исходи се остварују у спрези садржаја, метода наставе и учења и активности ученика некад</p>	<ul style="list-style-type: none"> – одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; – одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; – повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; – уважава националну и културну разноликост као 	<p>-Пројектна настава</p> <p>- Српски језик</p> <p>-Музичка култура</p> <p>-Грађанско васпитање</p>

<p>-Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p>		<p>посматрање ради запажања промена; *бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; *практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; *експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; *истраживање – испитивање природних и друштвених феномена; *сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; *стварање – креативна продукција; играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; *активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>у раду и поштовању принципа и правила рада</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Инсистирати на практичној примени знања ◆ Повезивати садржаје са другим предметима; ◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати; ◆ Еваулирати рад и постигнућа ◆ Неговати самопроцену; ◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада ◆ Бележити постигнућа и напредак; ◆ Планирати новине и измене у раду ◆ Неговати позитивну климу у разреду 	<p>унутар једне теме, а најчешће кроз више тема. Зато границе међу темама проучавања треба схватити условно и флексибилно.</p> <p>-Редослед програмских тема и груписаних садржаја унутар тема урађен искључиво ради прегледности препоручених програмских садржаја и не препоручује се као редослед приликом креирања годишњих и оперативних планова.</p> <p>-Синхронизација чулних утисака даје целовиту слику објеката, процеса, појава и њихову интеграцију у комплексну слику света, а уважава различитости у склоностима ученика при упознавању света и процесу учења. Ипак, учење се не завршава на чулним утисцима, већ се наставља уопштавањем уоченог кроз описивање, поређење, формулисање закључака итд.</p> <p>- У наставном процесу се, дакле, полази од несистематизованих искуствених сазнања и иде се ка општим, научно заснованим, систематизованим знањима из области природе, друштва и културе.</p>	<p>основу за суживот свих грађана Републике Србије;</p> <ul style="list-style-type: none"> – представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; 	
<p>Човек – природно и друштвено биће</p> <p>-Човек – природно, друштвено и свесно биће.</p> <p>-Физичке промене у пубертету.</p> <p>-Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји</p>	<p>6</p>	<p>посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу</p>	<p>◆ Упознати ученике са:</p>	<p>-Синхронизација чулних утисака даје целовиту слику објеката, процеса, појава и њихову интеграцију у комплексну слику света, а уважава различитости у склоностима ученика при упознавању света и процесу учења. Ипак, учење се не завршава на чулним утисцима, већ се наставља уопштавањем уоченог кроз описивање, поређење, формулисање закључака итд.</p> <p>- У наставном процесу се, дакле, полази од несистематизованих искуствених сазнања и иде се ка општим, научно заснованим, систематизованим знањима из области природе, друштва и културе.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; – планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; – затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима у дигиталном окружењу; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; 	<p>-Пројектна настава</p> <p>- Српски језик</p> <p>-Грађанско васпитање</p> <p>-Музичка култура</p>
<p>Материјали</p> <p>-Смеше (течности,храна, земљиште, ваздух).</p>	<p>13</p>	<p>*посматрање са усмереном и концентрисаном пажњом ради јасног запажања и уочавања света у окружењу</p>	<p>◆ Упознати ученике са:</p>	<p>у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа</p>	<p>у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа</p>	

<p>-Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање).</p> <p>-Наелектрисавање предмета од различитих материјала.</p> <p>-Електрична проводљивост – проводници и изолатори.</p> <p>-Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству.</p> <p>-Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају).</p> <p>-Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале).</p> <p>-Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања.</p> <p>-Опасност и заштита од пожара.</p>		<p>(уочавање видљивих карактеристика); *илустровање појава и процеса из свакодневног живота – навођење, показивање, објашњавање примера из природног и друштвеног окружења; *описивање – вербално или ликовно изражавање спољашњих и унутрашњих запажања; *процењивање – самостално одмеравање; *груписање – уочавање сличности и различитости ради класификовања; *праћење – континуирано посматрање ради запажања промена; *бележење – записивање графичко, симболичко, електронско бележење опажања; *практиковање – у настави, свакодневном животу и спонтаној игри и раду; *експериментисање – намерно модификоване активности, огледи које изводи сам ученик; *истраживање – испитивање природних</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◇ циљевима и садржајима програма; ◇ правилима рада и понашања; ◇ критеријумима оцењивања; ◆ Пратити рад и залагање; ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање, анализу, синтезу, повези ваљечичињеница. ..); ◆ Инсистирати на систематичност и у раду и поштовању принципа и правила рада ◆ Инсистирати на практичној 	<p>-При избору и распореду програмске грађе примењен је <i>спирално-узлазни модел</i>, значи да се иста тематика из разреда у разред проширује, продубљује и посматра са различитих аспеката.</p> <p>-Улога учитеља је да ствара прилике за учење, а не да наставне садржаје тумачи само као биолошке, географске, историјске и друге садржаје.</p> <p>-Поред тога, приступ настави и учењу треба да буде <i>повезан и са логиком и методологијом научне дисциплине</i> одакле произлази одређени садржај. Тако изучавање биолошких садржаја нужно треба да укључи посматрање и праћење биолошких феномена; изучавање садржаја хемије и физике – закључивање на основу спроведеног огледа или експеримента; изучавање прошлости – анализу историјских извора итд</p> <p>- Важно је да се кад год је могуће приступи интегрисаном приступу садржајима на међупредметном нивоу кроз наставне и ваннаставне облике рада</p> <p>-Посебно су погодни: организоване посете,</p>	<p>направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса;</p> <ul style="list-style-type: none"> – идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравањем; – испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; – наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; – наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; – наведе примере превенције и заштите од пожара; 	<p>-Пројектна настава</p> <p>- Српски језик</p> <p>-Музичка култура</p>
<p>Прошлост Србије</p> <p>-Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско</p>					<ul style="list-style-type: none"> – прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске 	

<p>полуострво, области које су Срби населили; начин живота).</p> <p>-Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота).</p> <p>-Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора).</p> <p>-Настанак развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак –узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота).</p> <p>-Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p>	<p>24</p>	<p>и друштвених феномена; *сакупљање – прављење колекција, збирки, албума из природног и друштвеног окружења; *стварање – креативна продукција; играње – дидактичке, едукативне и спонтане игре; *активности у оквиру мини-пројекта – осмишљавање и реализација.</p>	<p>примени знања</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Повезивати садржаје са другим предметима; ◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати; ◆ Евауирати рад и постигнућа ◆ Неговати самопроцену; ◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада ◆ Бележити постигнућа и напредак; ◆ Планирати новине и измене у раду ◆ Неговати позитивну климу у разреду 	<p>шетње, излети, настава у природи. -Препоручује се коришћење шире литературе и осталих извора информација: штампаних, аудио-визуелних и електронских медија. Посебно се препоручује коришћење аутентичних природних и друштвених извора -На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања. -Природни ресурси Србије (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, биолошки диверзитет) разматрају се у контексту њихове одрживе употребе која треба да обезбеди здрав живот ученика и будућих генерација. У том смислу, ученике је потребно подстицати да узму учешће у локалним акцијама заштите животне средине. Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фронтални облик рада • Индивидуални облик • Рад у пару • Групни облик рада • Диференцирана настава • Проблемска настава • Практичан рад 	<p>догађаје и личности;</p> <ul style="list-style-type: none"> – опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; – представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др); – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); – повеже резултате рада са уложеним трудом; – сарађује са другима у групи на заједничким активностима; – учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих. 	<p>-Пројектна настава</p> <p>- Српски језик</p> <p>-Музичка култура</p>
---	-----------	--	---	--	---	---

				Место реализације наставе <ul style="list-style-type: none"> • Учионица • Музеј • Природа • Кабинет физике • Кабинет хемије 		
--	--	--	--	---	--	--

Кључни појмови садржаја: отаџбина, оријентација у времену и простору, интеркултуралност, природни ресурси.

НАСТАВНА ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ
МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА/ Природне и друштвене одлике Србије	<p style="text-align: center;">По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одреди положај и границу Србије, положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; • одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије • повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи • уважава националну и културну разноликост као основу за суживот свих грађана Републике Србије; • представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; • у дискусији даје предност коришћењу локалних производа, производа направљених од рециклираних материјала, као и коришћењу обновљивих природних ресурса; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
МОЈА ОТАЏБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА/ Човек – природно и друштвено биће	<ul style="list-style-type: none"> • повеже промене у изгледу свог тела и понашања са одрастањем; • планира своје дневне активности и време проведено уз ИКТ уређаје; • затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима удигиталном окружењу • повеже резултате рада са уложеним трудом; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.

<p>МОЈА ОТАЦБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА/</p> <p>Материјали</p>	<ul style="list-style-type: none"> • идентификује и самостално раздваја смеше просејавањем, одливањем, цеђењем и испаравањем; • испита електричну проводљивост материјала помоћу једноставног струјног кола; • наведе примере штедљивог коришћења електричне енергије; • наведе примере употребе магнета у свакодневном животу; • наведе примере превенције и заштите од пожара; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.
<p>МОЈА ОТАЦБИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА/</p> <p>Прошлост Србије</p>	<ul style="list-style-type: none"> • прикаже хронолошки на ленти времена значајне историјске догађаје и личности; • опише начин живота људи кроз време користећи различите изворе информација; • представи ток и резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, презентацијом и/или цртежом и др.); • пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); • представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; • сарађује са другима у групи на заједничким активностима; • повеже резултате рада са уложеним трудом; • учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих.

Област /тема	Садржаји	Време реализације										Број часова по теми					Стандарди постигнућа		
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	Обрада	Утврђивање	Провера	Систематизација	Свега	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво

	<p>(извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p>																			<p>људских делатности</p>									
																	<p>ИПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији</p>												
																	<p>ИПД.2.6.3. разуме повезаност природно- географских фактора – рељефа, вода, климе – и делатности људи</p>												

	<p>запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања.</p> <p>Опасност и заштита од пожара.</p>																		
<p>МОЈА ОТАЦИНА – РЕПУБЛИКА СРБИЈА/</p>	<p>Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота).</p> <p>Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота).</p> <p>Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора).</p> <p>Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други</p>				10	6	3	6				12	10	1	2	25	<p>1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости</p> <p>1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости</p> <p>1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>	<p>1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p> <p>1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности</p> <p>1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад</p> <p>1ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода</p>	<p>1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава</p>

	<p>српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота).</p> <p>Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p>																																		
	УКУПНО	9	9	7	10	6	3	9	6	8	5	35	24	6	7	72																			

Назив предмета

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Циљ

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Разред

Четврти

Садржај програма	Број часова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
<p>КОМПОЗИЦИЈА</p> <p>-Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер).</p> <p>-Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални.</p> <p>-Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпера, фротаж, колаж,</p>	28	<p>*припремљен је за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; потписује радове; чува радове у мапи</p> <p>*истражује информације; поставља питања; предлаже</p> <p>*истражан је у раду, труди се;</p> <p>*преузима одговорност; поштује себе и своје радове; учи на грешкама;</p> <p>*спреман је да испроба своје способности у новим активностима довршава рад у договореном року; поштује договорена</p>	<p>◆ Упознати ученике са:</p> <p>◇ циљевима и садржајима програма;</p> <p>◇ правилима рада и понашања;</p> <p>◇ критеријумима оцењивања</p> <p>◆ Пратити рад и залагање;</p> <p>◆ Индивидуално приступати ученицима;</p> <p>◆ Подстицати мисаоне радње (мишљење, разумевање, закључивање,</p>	<p>*Настава се остварује на часовима редовне и пројектне наставе и слободних активности кроз обраду, утврђивање, вежбање и проверу наставних садржаја, поштујући и примењујући педагошке принципе, методе, средства и облике рада.</p> <p>*На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања.</p> <p>*Организација композиције се и даље учи постепено. Ученици могу прво да креирају једноставну композицију распоређујући на папиру</p>	<p>– поштује инструкције за припремање, одржавање и одлагање материјала и прибора;</p> <p>– изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама;</p> <p>– користи амбалажу и предмете за једнократну употребу у стваралачком раду;</p> <p>- примени, у стваралачком раду, основна знања о композицији</p> <p>– користи одабрана уметничка дела и визуелне информације</p>	<p>-Српски језик</p> <p>- Математика</p> <p>-Пројектна настава</p> <p>-Природа и друштво</p>

деколаж, асамблаж, меки материјали.		правила понашања; спреман је да помогне и да сарађује; * уважава туђу културу, радове, начин размишљања, доживљавања, опажања, изражавања *разуме задатак, појмове, процес, концепт, визуелне информације *повезује и пореди познате и нове информације, људе, места, догађаје, феномене, идеје, дела *оригиналан је у односу на туђе радове; оригиналан је у односу на своје претходне радове * примењује одговарајуће принципе компоновања, знања о простору, перспективи, пропорцијама, правцу, смеру *учтиво комуницира; аргументовано, кратко и јасно образлаже свој рад, идеју, доживљај, опажање, емоције *бира одговарајућу технику у односу на идеју; примењује одговарајући процес; бира одговарајући материјал/подлогу; истражује могућности технике и материјала; користи дигиталну технологију као помоћно средство у раду; обликује рад у одабраном	анализу, синтезу,повезива њечињеница...);	правилне (или правилне и неправилне) облике према замишљеној линији – хоризонталној, вертикалној или дијагоналној Затим се постепено задају сложенији задаци који омогућавају да ученик размишља и да сам планира распоред елемената којим би ефикасно изразио своју замисао. *Ученици треба да испробају традиционалне технике које нису користили у претходним разредима. *И даље се користе материјали за рециклаж *Ученицима је потребно указати на озбиљно загађење планете пластиком и упутити их да избегавају производе у амбалажи која се тешко разграђује и рециклира. *Задаци обједињују активности ученика: развијање креативних идеја, организацију композиције и истраживање изражајних могућности материјала и техника. *Ученицима је потребно кратко објаснити значење и порекло симбола на грбу Србије. * Потребно је да науче да читају знаке упозорења Забране и обавештења *Важно је да ученици разумеју да се сликом могу саопштити различите информације, исто као и текстом. *Наставник једноставно објашњава појмове <i>Сцена</i>	као подстицај за стваралачки рад;	
СПОРАЗУМЕВАЊЕ -Хералдика – застава, грб, печат. -Пиктограми. -Споразумевање сликом.	2		◆ Инсистирати на систематичности у раду и поштовању принципа и правила рада ◆ Инсистирати на практичној примени знања ◆ Повезивати садржаје са другим предметима; ◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати;		– користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; – тумачи једноставне знаке, симболе и садржаје уметничких дела;	-Српски језик - Математика -Пројектна настава -Природа и друштво
НАСЛЕЂЕ -Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. -Познати уметници и најзначајнија дела.	6		◆ Еваулирати рад и постигнућа ◆ Неговати самопроцену; ◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада ◆ Бележити постигнућа и напредак;		– разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја; – учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;	-Српски језик - Математика -Пројектна настава -Природа и друштво
СЦЕНА	6				- разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити.	-Српски језик - Математика -Пројектна

<p>-Сценографија за позориште, филм и телевизију. -Елементи сценографије.</p>		<p>апликативном програму *Самопроцена радова је вербална и писана</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Планирати новине и измене у раду ◆ Неговати позитивну климу у разреду 	<p><i>Сценографија</i> <i>Сценограф</i> *Ученици треба да добију елементарне информације о фазама рада. Најважније што ученици треба да сазнају је да се сценографија креира тимски, да је за рад неопходно знање о елементима композиције и компоновању,</p> <p>Облици наставе Предмет се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Фронтални облик рада • Индивидуални облик • Рад у пару • Групни облик рада • Диференцирана настава • Проблемска настава <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учионица • Библиотека • Центар за културу • Парк 	<p>– учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;</p>	<p>настава -Природа и друштво</p>
---	--	---	--	---	---	--

Кључни појмови: простор, облик, линија, боја, текстура, светлина.

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	часови ОБРАДЕ	часови ВЕЖБАЊА	ЕСТЕТСКА АНАЛИЗА	укупно часова
<i>1. ДА СЕ УПОЗНАМО</i>	4	4	/	8
<i>2. СПОРАЗУМЕВАЊЕ</i>	4	7	1	12
<i>3. КОМПОЗИЦИЈА Распоредујемо ликовне елементе – линије, облике, боје, светлине и текстуру</i>	9	14	1	24
<i>4. НАСЛЕЂЕ</i>	6	11	1	18
<i>5. СЦЕНА</i>	3	6	1	10
УКУПНО	26	42	4	72

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Циљ Циљ учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред Четврти

Годишњи фонд часова 36 часова

Садржај програма	Број часова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>-Композиције различитог карактера.</p> <p>-Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика).</p> <p>-Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора).</p> <p>-Дела фолклорне традиције српског и других народа.</p>	28	<p>-Активно учествује у раду и музичким, опажајним и сазнајним активностима говори у ритму, пева, свира, имитира покреће се уз музику, слуша музику ствара</p> <p>-Запажа упоређује</p> <p>-Записује</p> <p>Повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетиче, закључује, тумачи, образлаже, пита, пр</p>	<p>-Инвентиван</p> <p>-Демонстрира слушање, глас, покрет и свирање</p> <p>- користи музичке инструменте</p> <p>Мотивише, подстиче максимално учешће у</p>	<p>-Слушање музике поставити као активан психички процес који подразумева емоционални доживљај и мисаону активност</p> <p>-Композиција се први пут <i>увек</i> слуша у целини (демонстративно слушање), са унапред постављеним задатком за слушање музике – уочавање извођачког медија: инструментално или вокално (соло, групно) или оркестарско музицирање. Свако следеће слушање (три до четири пута) је фрагментарно, у оквиру кога се издвајају упечатљиве целине и</p>	<p>-описује своја осећања у вези са слушањем музике;</p> <p>-препознаје народну и уметничку музику;</p> <p>-описује улогу музике у медијима;</p> <p>-разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;</p> <p>-повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности;</p> <p>-уочи контраст и понављање у музичком делу;</p>	<p>-Српски језик</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Физичко васпитање</p>

<p>-Музичка прича.</p> <p>-Музика у служби других медија.</p> <p>-Музички бонтон.</p> <p>-Музика и здравље</p> <p>ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ</p> <p>-Музичке игре (дидактичке).</p> <p>-Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху.</p> <p>-Певање и свирање песама из нотног текста.</p> <p>-Свирање песама по слуху на дејим инструментима и/или на другим инструментима.</p> <p>-Народни инструменти нашег и других народа.</p> <p>-Музичке драматизације.</p> <p>-Свирање инструменталних аранжмана на дејим инструментима и на алтернативним изворима звука.</p> <p>-Динамика (крешендо, декрешендо).</p> <p>-Темпо (<i>Andante. Moderato. Allegro</i>).</p> <p>-Боја (различити гласови и инструменти).</p> <p>-Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком).</p> <p>-Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2.</p> <p>Тактирање у 3/4 и 4/4 такту.</p> <p>-<i>Це-дур</i> лествица.</p>	<p>24</p>	<p>имењује знања,врши самопроцену рада и постигнућа Предлаже садржаје и начине рада,,поштује другачије мишљење, Дискутује,,разговара,и зналази решења Емоционално доживљавање</p> <p>-Активно учествује у раду и музичким, опажајним и сазнајним активностима говори у ритму, пева, свира, покреће се уз музику, слуша музику ствара,имитира - Запажа упоређује - Записује -Повезује са претходним знањем,организује, повезује са другим предметима посматра,анализира, синтетише,закључује, тумачи,образлаже, пита,примењује знања,врши самопроцену рада и постигнућа- Предлаже садржаје и начине рада,,поштује другачије мишљење, Разговара,изналази решења, емоционално доживљава</p>	<p>музичком доживљају као и развијају потенцијала за музичко изражавање.</p> <p>Одабира композиције за слушање и извођење водећи рачуна о примерности наставним садржајима, узрасту ученика, њиховим могућностима и интересовањим а, естетским захтевима, исходима и локалитету на коме се налази школска установа.</p> <p>Обезбеђује тишину и пажњу у току слушања музике и упућује када треба извођаче поздравити аплаузом.</p> <p>-Упознаје ученике са: циљевима и садржајима програма;</p>	<p>анализирају носећи елементи музичког дела – у случају понављања, мелодија, темпо, ритам (аналитичко слушање). - Улога музике је важна у подвлачењу драмске радње. Потребно је код ученика развијати способност уочавања међусобне условљености музике и покретне слике.</p> <p>-Најважнији покретач наставе треба да буде принцип мотивације и инклузивности у подстицању максималног учешћа у музичком доживљају, као и развијају потенцијала за музичко изражавање.</p> <p>-У раду са ученицима, наставник треба да обрати пажњу на став тела, правилно дисање и мимику лица. Треба инсистирати на интонативној и ритмичкој усклађености, добром фразирању и одговарајућој динамици. Важно је увек обратити пажњу на дикцију и разумевање садржаја. -Це-дур лествицу обрадити након поставке свих тонских висина. Током обраде Це-дур лествице наставну активност усмеравати на уочавање звучности тонског рода и на поступан тонски низ који преовлада у лествици (<i>До, нам жели добар дан</i>). - Избор песме треба да буде примерен узрасту ученика и њиховим интересовањима - Вежбе правилног дисања и говорне артикулације треба да претходе обнављању познатих песама -Појмове ступањ, степен и подустепен усвојити оградом песама/инструктивних примера. -</p>	<p>-поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</p> <p>-самостално или уз помоћ одригитализације:</p> <p>-поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</p> <p>-пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>-примени изражајне музичке елементе;</p> <p>-осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;</p> <p>-осмисли музички одговор на музичко питање;</p> <p>-коментарише своје и туђе извођење музике;</p>	<p>-Слободне активности</p> <p>-Српски језик</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Физичко васпитање</p> <p>-Слободне активности</p>
--	-----------	--	--	--	---	--

<p>-Репетиција, прима и секунда волта</p> <p style="text-align: center;">МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту). Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање мелодије на одабрани текст</p>	<p>10</p>	<p>-Активно учествује у раду и музичким, опажајним и сазнајним активностима говори у ритму, пева, свира, имитира покреће се уз музику, ствара, слуша музику -Запажа упоређује -Записује -Повезује са претходним знањем, организује, повезује са другим предметима посматра, анализира, синтетише, закључује, тумачи, образлаже, пита, примењује знања, врши самопроцену рада и постигнућа Предлаже садржаје и начине рада, поштује другачије мишљење, Дискутује, разговара, изналази решења Емоционално доживљавање</p>	<p>правилима рада и понашања; критеријумима оцењивања</p> <p>-Прати рад и залагање</p> <p>Индивидуално приступа ученицима;</p> <p>Подстиче емоционално доживљавање</p>	<p>Свирање се реализује на дејим инструментима.</p> <p>-Стваралаштво може бити заступљено кроз: - осмишљавање једноставне кореографије; - израду дејим ритмичких инструмената од различитих материјала; - стварање једноставне ритмичке и мелодијске пратње; - музичке импровизације; - музичка питања и одговоре; - музичку допуњалку; - компоновање мелодије на задати текст - одабир познатог музичког садржаја у односу на литерарни.</p> <p>-Сви видови музичког стваралаштва реализују се искључиво по слуху, без записивања .</p> <p>На часовима музичке културе најбитније је развијање музичких способности и изграђивање вештина, па функционални задаци имају приоритет. Смер наставе је такав да се увек креће од звука ка тумачењу. Из тих разлога не инсистира се на дефиницијама већ на препознавању, извођењу и идентификовању музичких садржаја. Критеријум у оцењивању је уложен труд ученика и напредовање сваког ученика у складу са његовим могућностима.</p>	<p>— осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст;</p> <p>— изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају;</p> <p>— учествује у школским приредбама и манифестацијама.</p>	<p>-Српски језик</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Физичко васпитање</p> <p>-Слободне активности</p>
--	------------------	---	--	--	--	--

Кључне речи: певање, свирање, слушање, музичке игре, музички бонтон, лествица, темпо, репетиција.

НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ИСХОДИ По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
1. СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> • опише своја осећања у вези са слушањем музике; • препознаје народну и уметничку музику; • опише улогу музике у медијима; • разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; • повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности; • уочи контраст и понављање у музичком делу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Дела фолклорне традиције српског и других народа • Музичка прича • Музика у служби других медија • Музички бонтон • Музика и здравље
2. ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	<ul style="list-style-type: none"> • пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; • примени изражајне музичке елементе; • поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; • коментарише своје и туђе извођење музике; • самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; • учествује у школским приредбама и манифестацијама; 	<ul style="list-style-type: none"> • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Народни инструменти нашег и других народа • Музичке драматизације

		<ul style="list-style-type: none"> • Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука • Динамика (крешендо, декрешендо) • Темпо (<i>Andante, Moderato, Allegro</i>) • Боја (различити гласови и инструменти) • Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком) • Савладавање тонске висине и солмизације у обиму ce^1-ce^2 • Тактирање у 3/4 и 4/4 такту • <i>Це-дур</i> лествица • Репетиција, прима и секунда волта
<p>3. МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p>	<ul style="list-style-type: none"> • осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; • осмисли музички одговор на музичко питање; • осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; • изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају. 	<ul style="list-style-type: none"> • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономотопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту) • Креирање покрета уз музику коју ученици изводе • Креирање мелодије на одабрани текст

Област/тема	Садржаји	Време реализације	Број часова по теми		
			Обрада	Утврђивање	Свега часова
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 1. Музиком до знања	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражајности (мелодијска линија, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Динамика (крешендо, декрешендо) • Тактирање у трчетвртинском такту • Репетиција, прима и секунда волта • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња 	IX, X	6	2	8
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО 2. Научимо ове ноте нове	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Дела фолклорне традиције српског и других народа • Народни инструменти нашег и других народа • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Трајање (цела нота и пауза, нота четвртине са тачком) • Савладавање тонске висине и солмизације у обиму <i>це–це2</i> • Тактирање у 4/4 такту • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Илустрације на краћи литерарни текст • Креирање покрета уз музику коју ученици изводе 	X, XI	5	1	6

<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>3. Музички свет</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражајности (темпо, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Дела фолклорне традиције српског и других народа • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Темпо (<i>Andante, Moderato, Allegro</i>) • <i>Це-дур</i> лествица • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Креирање покрета уз музику коју ученици изводе 	XII	3	1	4
<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>4. Музичка чаролија</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Народни инструменти нашег и других народа • Свирање инструменталих аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука • Боја (различити гласови и инструменти) • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Илустрације на краћи литерарни текст • Креирање покрета уз музику коју ученици изводе • Креирање мелодије на одабрани текст 	XII, I, II, III	7	1	8

<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <p>5. Музика око нас</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражајности (инструмент глас, темпо, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Музичка прича • Музика у служби других медија • Музички бонтон • Музика и здравље • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Музичке драматизације • Динамика (крешендо, декрешендо) • Темпо (<i>Andante, Moderato, Allegro</i>) • Боја (различити гласови и инструменти) • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономатопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту) 	<p>IV, V, VI</p>	<p>8</p>	<p>2</p>	<p>10</p>
Укупно часова			29	7	36

ИЗБОР КОМПОЗИЦИЈА ЗА СЛУШАЊЕ

Химне

Државна химна
Светосавска химна
Школска химна

Народне песме и традиционалне дечје игре

Ој, девојко, душо моја
Ој, јабуко тедена!
Дођи, Миле, у наш крај
Маглица се пољем повијала
Чобан тера овчице

Лападу (дечје игра из Финске)

Тита, тита лобода (традиционална народна дечја игра)

Пљескалица (традиционална народна дечја игра)

Песме домаћих и страних аутора

Александар Кораћ, *Дете није дете*

Драгана Михајловић Бокан, *Протестна песма*

Хор Колибри, *Десет љутих гусара*

Хор Колибри, *Бора из суседног шора*

Група аутора (Влада Алексић, Љуба Нинковић, Милорад Мандић), *С' оне стране дуге*

Владимир Шаински, *Крокодил Гена*

Војин Комадина, *Незгода*

Војин Комадина, *Опера Мачкин дом*

Микан Обрадовић, *Добро вече, комшинице*

Никола Греговић, *Моја бака*

Антон Погачар, *Крушка*

Јапанска дечја песма, *Шушти, шушти бамбусов лист*

Страни композитори

Јохан Себастијан Бах, *Арија*

Фредерик Шопен, *Полонеза А-дур*

Фредерик Шопен, *Валцер а-мол*

Сен Санс, *Карневал животиња (Пијанисти. Кукавица. Дугоухе личности. Финале)*

Петар Иљич Чајковски, *Годишња доба*

Сергеј Рахмањинов, *Италијанска полка*

Сергеј Прокофјев, *Пећа и вук*

Јохан Штраус, *Трич трач полка*

Јохан Штраус, *Радецки марш*

Јохан Штраус, *На лепом, плавом Дунаву*

Николо Паганини, *Капричо бр. 9*

Андре Гретри, *Магарац и кукавица*

Лирој Андерсон, *Санкање*

Примењена музика

Никола Херцигоња, *Шанутање*, <https://www.youtube.com/watch?v=5q1LS5Zbzrs>

Петар Иљич Чајковски, *балет Лабудово језеро, Игра малих лабудова*, <https://www.youtube.com/watch?v=Xd2nTXsivHs>

Петар Иљич Чајковски, *балет Крџко Орашчић, Игра шећерне виле*, <https://www.youtube.com/watch?v=mQqbnMSm2aQ&t=4s> и
<https://www.youtube.com/watch?v=qC3ZlV0ppAc>
<https://www.youtube.com/watch?v=4t0jDUQ2aJ4>
Волфганг Амадеус Моцарт, *Француска песма*, <https://www.youtube.com/watch?v=TXhazjvazRs>
Жорж Бизе, *Кармен свита, Цигански плес* <https://www.youtube.com/watch?v=eA7Y5bWVDzI>
Ђоакино Росини, *опера Севилски берберин, Арија Фигара*, <https://www.youtube.com/watch?v=mP5bXCVxSp0>
Жорж Бизе, *опера Кармен, Марш уличних дечака* <https://www.youtube.com/watch?v=JctVMYvH9KY>
Пол Дика, *Чаробњаков ученик*, <https://www.youtube.com/watch?v=cqyVZK5yN1E>
Јохан Штраус, *На лепом, плавом Дунаву*, <https://www.youtube.com/watch?v=F7fj1BtJJf8>
Камиј Сен-Санс, *Карневал животиња - Фосили*, <https://www.youtube.com/watch?v=Hlec1tmddHI>
Хенри Манцини, *Пинк пантер...* (бумбекери), <https://www.youtube.com/watch?v=cG0jprCQ6Ak>

Џон Вилијамс, *филм Хари Потер, Дијагонална улица*, <https://www.youtube.com/watch?v=z-WEzhyc3DY>

Мапет шоу, *На лепом, плавом Дунаву*, <https://www.youtube.com/watch?v=jd8nfEdo59I>

Елтон Џон, Краљ лавова, *Круг живота*, https://www.youtube.com/watch?v=8zLx_JtcQVI
Кристијан Коскинен, филм *Мавка*, *Шумска песма*, <https://www.youtube.com/watch?v=effkoBQqm7g>

Назив предмета	ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ
Циљ	Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	108

Садржај програма	Број часова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			
<p>ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p> <p>-Вежбе за развој снаге са реквизитима и без реквизита. -Вежбе за развој покретљивости са реквизитима и без реквизита. -Вежбе за развој аеробне издржљивости. -Вежбе за развој брзине и експлозивне снаге. -Вежбе за развој координације. -Национална батерија тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности. -Моторичке вештине и игре у развоју моторичких способности</p>	6	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Активно учествује у раду ◆ Редовно носи и пере спортску опрему ◆ Чува справе и реквизите ◆ Поштује саиграча и супарника 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Упознати ученике са: <ul style="list-style-type: none"> ◇ циљевима и садржајима програма; ◇ правилима рада и понашања; ◇ критеријумима оцењивања ◆ Пратити рад, ангажовање и постигнућа ; 	<p>Концепција физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних, ваннаставних и ваншколских организационих облика овог васпитно-образовног подручја које се састоји из три предметне области:</p> <p>-физичке способности, -моторичке вештине, и -физичка и здравствена култура.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима; - правилно држи тело; - самостално коригује неправилно држање; - правилно подиже, носи и спушта терет; 	<p>Природа и друштво</p> <p>Грађанско васпитање</p> <p>Математика</p> <p>Музичка култура</p>

<p>МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ</p> <p>Атлетика Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој.</p> <p>Спортска гимнастика <i>Основни садржаји</i> Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. <i>Проширени садржаји</i> Вежбе на тлу: – летећи колут из места. – састав.</p> <p>Основе тимских, спортских и елементарних игара Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал“. Основни елементи кошарке и мини-кошарка.</p>	102	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Поштује и примењује правила игре ◆ Бодри и навија ◆ Победу и пораз прихвата ◆ Не вређа, негује спортско понашање 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Развијати одговоран однос према ношењу опреме и реквизита ◆ Индивидуално приступати ученицима; ◆ Подстицати мисаное радње (мишљење, разумевање, закључивање ◆ Инсистирати на систематичности у раду и 	<p>Програм четвртог разреда базиран је на континуираном развијању знања, вештина, ставова и вредности кроз следеће облике рада:</p> <p>А. Часови физичког и здравственог васпитања</p> <p>Б. Слободне активности</p> <p>В. Недеља школског спорта</p> <p>Г. Активности у природи (крос, спортски дан, излети, настава у природи...)</p> <p>Д. Школска такмичења</p> <p>Ђ.Корективно-педагошки рад</p>	<ul style="list-style-type: none"> – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – сагледа резултате физичких способности; 	<p>Природа и друштво</p> <p>Грађанско васпитање</p> <p>Математика</p> <p>Музичка култура</p>
---	-----	---	--	--	--	--

<p>Основни елементи одбојке. Јацент.</p> <p>Плес и ритмика Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази.</p> <p>Пливање Основна обука пливања. Скок на ноге.</p> <p>Полигони Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Запажа упоређује, повезује са претходним знањем, организује посматра, анализира синтетичке закључује, тумачи, образлаже пита, примењује знања, врши самопроцену рада и предлаже садржаје и начине рада, поштује другачије мишљење дискутује разговара, изналази решења... 	<p>поштовању принципа и правила рада</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Инсистирати на практичној примени знања ◆ Усмеравати, подржавати, мотивисати, охрабривати; ◆ Евалуирати рад и постигнућа ◆ Неговати самопроцену; 			
<p>ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p>				<p>Концепција физичког и здравственог васпитања заснива се на јединству наставних, ваннаставних</p>	<p>- препозна здравствено стање када не треба да вежба;</p>	

<p>Култура вежбања и играња Основна правила вежбања. Основна правила мини-рукомета, фудсала, кошарке, мини-кошарке и одбојке. Понашање према осталим учесницима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара. Постављање, склањање и чување справа и реквизита неопходних за вежбање. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз, толеранција). Значај вежбања у породици. Вежбање у слободно време.</p> <p>Здравствено васпитање Правилно држање тела и здравље. Значај вежбања за правилан рад срца и плућа. Мишићи и зглобови тела. Хигијена простора за вежбање. Исхрана и вежбање. Значај лекарских прегледа за вежбање. Поступање у случају повреде (обавестити наставника и др.).</p>	<p>На свим часовима</p>		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Неговати идејност у предлагању садржаја и начина рада ◆ Бележити ангажовање, и постигнуће ◆ Планирати новине и измене у раду ◆ Неговати позитивну климу у разреду 	<p>и ваншколских организационих облика овог васпитно-образовног подручја које се састоји из три предметне области: -физичке способности, -моторичке вештине, и -физичка и здравствена култура. Програм четвртог разреда базиран је на континуираном развијању знања, вештина, ставова и вредности кроз следеће облике рада: А. Часови физичког и здравственог васпитања Б. Слободне активности спорта Г. Активности у природи (крос, спортски дан, излети, зимовање, летовање ...) Д. Школска такмичења Ђ. Корективно-педагошки рад</p>	<ul style="list-style-type: none"> - примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; - уредно одржава простор у коме живи и борави; - увиди значај правилне исхране за вежбање; - повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; - препозна лепоту покрета и кретања; - користи научена вежбања у рекреацији породице; - правилно реагује у случају повреде у школи; - вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; -учествује у предлагању садржаја и начина рада. 	<p>Природа и друштво</p> <p>Грађанско васпитање</p> <p>Математика</p> <p>Музичка култура</p>
---	-------------------------	--	--	--	--	--

ОБЛАСТ-ТЕМЕ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ	ИСХОДИ
1. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	<ul style="list-style-type: none"> - одговоран однос према здрављу - сарадња - компетенција за учење - решавање проблема - комуникација - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција -одговоран однос према околини 		<ul style="list-style-type: none"> - примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; - одржава равнотежу у различитим кретањима;
2. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	<ul style="list-style-type: none"> - одговоран однос према здрављу - сарадња - компетенција за учење - комуникација - одговорно учешће у демократском друштву - естетичка компетенција -одговоран однос према околини 		<ul style="list-style-type: none"> – примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање;

			<ul style="list-style-type: none"> – правилно подиже, носи и спушта терет; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	<ul style="list-style-type: none"> - одговоран однос према здрављу - сарадња - компетенција за учење - решавање проблема - комуникација - одговорно учешће у демократском друштву - рад са подацима и информацијама - дигитална компетенција 		<ul style="list-style-type: none"> – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања – прати промене у сопственој тежини и висини; – сагледа резултате физичких способности; – препозна здравствено стање када не треба да вежба;

	<ul style="list-style-type: none"> - естетичка компетенција - предузимљивост и оријентација ка предузетништву -одговоран однос према околини 		<ul style="list-style-type: none"> – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у школи; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; – учествује у предлагању садржаја и начина рада.
--	---	--	---

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

Назив програма **ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**

Циљ **Циљ** наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Разред **Четврти**

Годишњи фонд часова **36 часова**

Садржај програма	Број часова	Активности		Начини и облици извођења програма	Исходи	Корелација
		Ученика	Наставника			

<p>ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи</p> <p>Планета Земља припада свима који на њој живе Узајамни утицај природе и човека. Потребне појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално.</i> Право на здраву животну средину Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.</p>	<p>36</p>	<p>-Примењује појмове комуникацији; • - критички размишља и преиспитује се о утемељености информација, поставки и ставова; • -јасно и разговарно исказује личне ставове; • - самостално доноси одлуке и изводи закључке -одговорно просуђује и тумачи; • - саосећајно комуницира - износи своја осећања, потребе, мишљења - слуша, разуме и уважава</p>	<p>Помаже ученицима да формирају позитивну слику о себи, да стекну самопоуздање, да осете да кроз процес размене са другима могу да обогате своју личност и сазнање, - да подстиче код ученика развој оних стилова понашања који, и којима се штите дечја / људска права и јачају демократски односи у школи.</p>	<p>Одлике васпитно-образовног рада у овом наставном предмету су: -искуствено учење тј. уобличавање и поимање личних, аутентичних доживљаја и ставова ученика кроз размену у групи а не преношење готових знања; - ифовни контекст тј. могућност да ученици кроз игру истражују разноврсна решења за проблеме са којима се суочавају; -партиципација и интеракција која омогућава ученицима да стекну самопоуздање и да се поступно оспособе за разговарно изношење својих ставова и асертивни наступ пред другима, да прихвати тимски приступ решавању проблема и буде мотивисан за постизање циљева од заједничког интереса; - рефлексивна: примерена је ситуацијама у којима се јављају супротстављени ставови и помаже ученицима да се испитивањем својих и туђих ставова и потреба одлепе од свог става кад је он кочница заједничком решењу, јача вештину доказног мишљења која је темељ процеса преговарања.</p>	<p>– разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; – се понаша у свакодневним ситуацијама на начин који уважава животну средину и рационалну потрошњу ресурса; – образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њене заштите;</p>	<p>Српски језик Математика Ликовна култура Музичка култура Природа и друштво</p>
<p>ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција</p> <p>Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту</p>				<p>У настави се користе следеће методе и технике: -истраживачке методе (пројекти, анализе случаја), -интерактивне методе</p>	<p>– аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; – наведе елементе традиције и културе</p>	<p>Српски језик Математика</p>

<p>живели и сада живе.</p> <p>Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других.</p> <p>Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима.</p> <p>Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопити се у нову средину, а сачувати свој културни идентитет.</p> <p>Сустретање култура Сустретање и прожимање различитих култура без губљења културног идентитета.</p>		<p>туђа осећања, потребе, ставове и мишљења; •</p> <p>-развија умеће истраживања</p> <p>-врши избор, - прикупља, - критички анализа и проверава податаке из више извора као начин решавања проблема; •</p> <p>-сарађује у тимском раду</p> <p>- прилагођав а своје мишљење</p>	<p>Подржава ученике када им је тешко да се изразе или слушају, и отворен да чује и оно што није у складу са његовим вредностима, без критиковања и процењивања.</p>	<p>(дискусија, расправа, преговарање, дијалог, интервју, дописивање и друге интерактивне методе),</p> <p>- симулацијске методе (игра улога, симулирање доношења одлука, симулирање међукултурних односа),</p> <p>- игровне методе (драматизација, игре улога из прича, игре огтуштања),</p> <p>- стваралачке методе (олуја идеја, израда новина, писање писама или прилога за новине, обраћање локалној управи, израда плаката).</p>	<p>свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције;</p> <p>- образложи значај подршке избеглицама и мигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу;</p> <p>- наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура;</p> <p>- дискутује о томе како непознавање других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације;</p>	<p>Ликовна култура</p> <p>Музичка култура</p> <p>Природа и друштво</p>
<p>ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ</p> <p>Прекомерна потрошња Потрошачко друштво Стварне потребе и прекомерна потрошња.</p> <p>Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа.</p> <p>Амбалажа важнија од</p>		<p>изнјлажења заједничког решења; •</p> <p>- ненасилно решава сукобе</p> <p>- користи дијалог, преговарање,</p>	<p>Подстисајни м питањима наводи ученике да сагледају ситуацију из друге перспективе, да кроз</p>	<p>Облици образовно-васпитног рада:</p> <p>-рад у пару,</p> <p>-рад у групи,</p> <p>-размена у великој групи-одељењу,</p> <p>-рад целог разреда (више</p>	<p>- препознаје примере прекомерне потрошње;</p> <p>- препознаје у медијима поруке које подстичу прекомерну потрошњу, посебно деце и младих;</p>	<p>Српски језик</p> <p>Математика</p> <p>Ликовна култура</p>

<p>садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача. Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама. Права потрошача Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа. Права и одговорност потрошача. Заштита потрошачких права.</p>		<p>аргументовано излагање, који су усмерени према заједничким циљевима; • -руководи -одговорно управља групом према критеријум у опште добробити; • учествује у укључивању у процес одлучивања од заједничког интереса.</p>	<p>социо-когнитивни конфликт сами реструктурирају своје мишљење и ставове</p> <p>Својим понашањем, начином рада и односом према ученицима демонстрира (демократске) вредности које жели да његови ученици усвоје</p>	<p>одељења), -индивидуални рад.</p>	<p>– критички разматра појаву бацања хране и расипања воде; – процењује важне чињенице о производима које купује читајући декларацију и води рачуна о односу цене и квалитета;</p>	<p>Музичка култура</p> <p>Природа и друштво</p>
<p>ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Еколошка акција Планирање и извођење еколошке акције Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције. Промоција акције на нивоу школе. Вредновање акције.</p>				<p>Садржаје у све три тематске целине наставник може да допуњује, проширује и мења према конкретним потребама и плану сопственог рада, али увек имајући у виду исходе које треба достићи.</p>	<p>– испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; – учествује у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и</p>	<p>Српски језик Математика Ликовна култура Музичка култура Природа и друштво</p>

					вредновању.	
--	--	--	--	--	-------------	--

**ОБЛИК ОБРАЗОВНОВАСПИТНОГ РАДА
ПРОЈЕКТНА НАСТАВА**

Назив предмета	ПРОЈЕКТНА НАСТАВА
Циљ	<ul style="list-style-type: none"> -Развијати опште међупредметне компетенције уз употребу информационо-комуникационих технологија. - Достицање исхода који се првенствено односе на логичко и критичко мишљење као и припрему ученика за лако сналажење у свету технике, технологије и рачунарства, како у свакодневном животу, тако и у процесу учења -Заснивати наставу на савременим схватањима детета, наставе, учења, функције образовања и сазнавања као социјалне конструкције подржане кроз сарадничко деловање, коришћењем различитих извора информација и активности.
Разред	Четврти матична школа и трећи и четврти ИО Зајача и Пасковац

Годишњи фонд часова	36
---------------------	----

ИСХОДИ:

На крају четртог разреда ученик би требало да буде у стању да:

- правилно рукује ИКТ уређајима;
- предложи редослед активности у односу на постављени пројектни задатак и могућности употребе ИКТ-а;

Р.Б.	НАЗИВ ПРОЈЕКТА	ОКВИРАН БРОЈ ЧАСОВА ПО ПРОЈЕКТУ
1.	НОВЧАНИЦА КАКВЕ НЕМА	14
2.	ЗАШТО СЕ ЗОВЕШ БАШ ТАКО?	15
3.	ВРЕМЕНСКА КАПСУЛА НАШЕГ ОДЕЉЕЊА	7
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	36

- користи одговарајуће алатке програма за цртање и сачува свој цртеж;
- уреди краћи текст и сачува га на рачунару;
- направи једноставну презентацију користећи мултимедијалне садржаје;
- користи интернет за учење и проналажење информација уз помоћ одраслог;
- критички бира садржаје са интернета

и затражи помоћ уколико се суочи са непримереним садржајима;

- зна да наведе могуће последице на здравље услед неправилног коришћења дигиталних уређаја;
- безбедно користи интернет и по потреби пријави и/или затражи помоћ одраслог.
- оспособљавање ученика да добијене продукте учине видљивим и представе их другима

Пројектна настава за ИО Зајача,Пасковац и Горња Борина 3. и 4. разред основне школе

ПРОЈЕКТНА ТЕМА		МЕСЕЦ										СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
1.	Разгледница мога краја	2										2
2.	Вишенаменска учионица	2										2
3.	Одељењске збирке задатака*		2									2
4.	Најлепши споменици природе		2									2
5.	Корисна и фина еко-куповина			2								2
6.	Култура живљења			2	2							4
7.	Ознаке за поклоне				2							2
8.	Покретне слике на радост публике					2						2
9.	Трагом прошлости						3					3
10.	И рукотворине су умотворине						1	1				2
11.	Од жара до пожара							3	1			4
12.	Наше кућице								3			3
13.	Млади извиђачи**									1		1
14.	Трагање је знање**									1		1
15.	Извори светлости									1	1	2
16.	Летопис нашег одељења*									1	1	2

УКУПНО	4	4	4	4	2	4	4	4	4	2	36
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	КЊИЖЕВНОСТ	6

2.	ЈЕЗИК	15
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	15
	Укупно	36

ЦИЉ : да ученик овлада основним знањем из матерњег језика

Садржаји програма	Број часова	УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА	исходи
Језик	15		

		<ul style="list-style-type: none"> - на погодним текстовима и припремљеним реченицама уочавати решенице по значењу и облику - на погодним текстовима и припремљеним реченицама уочавати именица и одредити им врсту, род, број и службу у реченици. - на погодним текстовима и припремљеним реченицама уочавати глаголе и одредити им значење, време вршења радње и службу у реченици - на погодним текстовима и припремљеним реченицама уочавати придеве и одредити им род и број, врсту придева - различитим облицима писмених вежби упућивати ученике на служење правописом - коришћењем прикладних текстова уочавају, разликују и користе управни и неуправи говор 	<ul style="list-style-type: none"> - уочава и препознаје реченице по значењу и облику, врсте речи - уочава главне делове реченице: субјекат и предикат - закључују да речи у реченици имају различиту функцију и означавају место, време и начин вршења радње - дели именице на заједничке и властите; уочава род и број именица - закључују да се глаголи разликују по радњи, стању и збивању; усвајају да код глагола разликујемо облике садашњости, прошлости и будућности - усвајају знања о роду и броју придева - врше поделу придева на описне и градивне - пише по правописним правилима
Садржаји програма	Број часова	УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА	исходи
Књижевност	6	<ul style="list-style-type: none"> - подстицањем навикавати ученике на доживљајно читање - усмерено истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста - читање одломака, строфа, стихова ради образлагања сопствених ставова - сопствено саопштавање личног доживљаја и утисака о прочитаном тексту 	<ul style="list-style-type: none"> - чита, слуша и тумачи лирске текстове - образлаже свој став и активно учествује у причању - рецитије лирске текстове - чита, слуша и тумачи епски текст: народна песма: - препричава епски текст (сажето и по плану) - износи своје утиске о текстовима - смишља и пише драмски текст

			<ul style="list-style-type: none"> - сценски импровизује драмски текст - илуструје драмски текст
Језичка култура	15	<ul style="list-style-type: none"> - читањем текстова наглас водити рачуна о јачини гласа, паузирању, интонацији и тежити што већој изражајности - усменим и писменим вежбама богатити ученички речник - слушањем звучних записа увежбати правилан изговор - самостално решавање задатака и питања 	<ul style="list-style-type: none"> - сажето и опширно препричава - рецитије - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - правилно изговара гласове - слуша и вреднује говор - пише састав по плану

ДОПУНСКА НАСТАВА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
--------------------------	---------------------	---------------------

1.	БРОЈЕВИ	20
2.	ГЕОМЕТРИЈА	6
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	10
	Укупно	36

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	БРОЈЕВИ	20
2.	ГЕОМЕТРИЈА	6
3.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	10

	Укупно	36
--	--------	-----------

НАСТАВА У ПРИРОДИ

ЦИЉ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Настава у природи је облик образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни и изборни наставни предмети и ваннаставне активности из наставног плана и програма за први циклус основног образовања и васпитања ,климатски погодном месту из здравствено рекреативних ,образовно-васпитних и социјалних разлога.

ЦИЉ

-очување,подстицање и унапређење укупног здравственог стања ученика,њиховог правилног психофизичког и социјалног развоја,

-стварање основа за усвајање активног,здравог и креативног начина живота и организовања и коришћења слободног времена.

-проширивање постојећих и стицање нових знања и искустава о непосредном природном и друштвеном окружењу

-развијање еколошке свести и подстицање ученика на лични и колективни ангажман у заштити природе

социјализација ученика и стицање искустава у колективном животу,уз развијање толеранције и одговорног односа према себи, другима ,окружењу и културном наслеђу.

-развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностим

ЗАДАЦИ

-побољшање здравља и развијање физичких и моторичких способности ученика

-задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром

-очување природне дечије радозналости за појаве у природи и подстицање интересовања и способности за њихово упознавање кроз одговарајуће активности

-развијање способности запажања основних својстава објеката ,појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности у конкретним природним и друштвеним условима

-подстицање самосталности у процесу стицања знања кроз непосредне истраживачке задатке

-развијање свести о потреби заштите,неговањ,чувања и унапређења природне и друштвене средине и ирађивања еколошких навика,развијање способности сналажења у простору и времену,развијање правилних хигијенско-здравствених навика и подстицање самосталности у обављању личне хигијене и бриге о себи

-упознавање природно-географских,културно-историских знаменитости и лепоте места и околине, начин живота и рада људи појединих крајева ,упознавање разноврсности биљног и животињског света појединих крајева ,уочавање њихове повезаности и променљивости,упознавање карактеристика годишњих доба у природи и смењивање временских прилика

-формирање навика редовне и правилне исхране,смењивања рада одмора и сна и уважавање различитости међу појединцима

Садржаји	Трајање	Циљеви и задаци
ПЛАНИНА-Дивчибаре (објекат „Стеван Филиповић“) -Планински терени	7 дана	Развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, такмичарског духа, толеранције, координације. Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља и повећања отпорности организма.

<p>-Биљни и животињски свет планина</p>		<p>Проширивање знања о лековитим биљкама, Упознавање сведока прошлости. Уочавање разлика и сличности међу крајевима.</p>
<p>-Начин живота становника планине</p>		<p>Развијање правилног односа према природи и њеном очувању. Развијање спретности и кондиције у природи. Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља ученика.</p>
<p>-Туристички објекти</p>		<p>Развијање такмичарског духа. Неговање смисла за хумор.</p>
<p>-Живот у туристичком објекту</p>		<p>Прилагођавање новим условима живота. Подстицање на културно понашање у различитим животним ситуацијама (шетњи, игри, ресторану, купатилу, соби, дискотеци, продавници...)</p>

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ

ЦИЉ ЕКСКУРЗИЈЕ , као облика образовно – васпитног рада је упознавање ученика с појавама и односима у природној и друштвеној средини, упознавање с културним, историјским и духовним наслеђем и привредним достигнућима.

ЗАДАЦИ :

-проучавање објеката и појава у природи

-уочавање узрочно – последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима

-развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика

-упознавање начина живота и рада људи појединих крајева

-развијање позитивних односа према националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, развијање позитивних социјалних односа

-схватање значаја здравља и здравих стилова живота

-подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја и импресија према крају који обилазе и упознају

Садржаји	Трајање	Начин остваривања Програма
-----------------	----------------	---------------------------------------

<p>Лозница- Ваљево- Бранковина-Струганик- Лозница</p>	<p>1 дан – МАЈ-ЈУН</p>	<p>Савладавање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини.</p> <p>Упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа и укупних вредности лепота завичаја ученичким активностима у непосредној стварности, очигледно ван учионице.</p>
---	------------------------	--

Планирани број ученика: На екскурзији ће ићи најмање 60% ученика другог разреда. Носиоци предвиђених садржаја и активности: учитељи 4. разреда. Трајање екскурзије: једнодневна. Период извођења: мај-јун. Путни правац: – **Лозница- Ваљево-Бранковина-Струганик-Врујци – Лозница** . Техничка организација: Задужена туристичка агенција. Начин финансирања: Родитељи ученика.

Дестинације излета и екскурзије према времену одржавања

IX-X	<ul style="list-style-type: none">- Ближа околина школе- Пошта- Железничка станица- Центар града- Градска галерија
III –V	<ul style="list-style-type: none">- Спортски центар „Лагатор“- Туристичка организација- Музеј- Пекара
V- VI	-Лозница –Ваљево-Бранковина-Струганик-Врујци- Лозница

*ОДНОСИ СЕ САМО ЗА УЧЕНИКЕ 4.РАЗРЕДА МАТИЧНЕ ШКОЛЕ.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ПРЕДМЕТ : ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

БРОЈ ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА

ЦИЉ : Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са вршњацима и одраслима;

<i>Време реализације</i>	<i>Садржај рада</i>
Септембар	<ul style="list-style-type: none"> • Договор о раду и избор руководства ОЗ • Формирање правила- Школа без насиља • Безбедност деце у саобраћају (сарадња са МУП-ом) Врсте и значај рекреације и поједних спортова-(здравствено васпитање) • Дечја права (радионица)
Октобар	<ul style="list-style-type: none"> • Припреме за обележавање Дечје недеље • Обележавање Дечје недеље • Како учити и како треба учити – издвајање битних делова, подаци, маркирање, Белешке Болести које се преносе путем хране-(здравствено васпитање) • Моји вршњаци и ја- заједничке игре, међусобне везе, анализа позитивних и негативних карактера • Насиље као негативна друштвена појава (сарадња са МУП-ом)
Новембар	<ul style="list-style-type: none"> • Припреме и пробе за прославу Дана школе • Буквар дечјих права Прва помоћ код крварења, сунчанице, колапса-(здравствено васпитање) • Школа без насиља: „Где је добра воља, да журка буде боља“ • „Оне оговарају, а они се туку“ Стрес-последича стреса и превенција (здравствено васпитање)
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> • Превенција и заштита деце од трговине људима (сарадња са МУП-ом) Дечје заразне болести. Замке и опасности од тетоваже и пирсинга (здравствено васпитање) • Полиција у служби грађана (сарадња са МУП-ом) • Кампања 6 дана активизма борба против насиља • Ведар час и предпразнично расположење
Јануар	<ul style="list-style-type: none"> • Заштита од техничко – технолошких опасности и природних непогода(сарадња са МУП-ом)

	<p>Опасности од неконтролисане примене дијета- (здравствено васпитање)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Љубав (радионица) • Прослава Светог Саве
Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> • Безбедно коришћење интернета и друштвених мрежа (сарадња са МУП-ом) Стрес-- последице стреса и превенције (здравствено васпитање) • Дигитално насиље – Школа без насиља (радионица) Стрес- последице стреса и превенције (здравствено васпитање)
Март	<ul style="list-style-type: none"> • Мама (радионица) Подела, особине, улога масти, беланчевина, витамина, угљених хидрата, минерала, воде.(здравствено васпитање) • Речи су прозори или зидови (радионица) Болести које се преносе путем хране (здравствено васпитање) • Растимо (радионица) Подела,особине,улога масти,беланчевина,витамина,угљених хидрата,минерала,воде (здравствено васпитање) • Заштита од пожара (сарадња са МУП-ом) Пушење-(здравствено васпитање) • Посета биоскопској или позоришној представи
Април	<ul style="list-style-type: none"> • Пубертет Анатомске и физиолошке промене у пубертету (здравствено васпитање) • Превенција и заштита деце од опасних дрога и алкохола (сарадња са МУП-ом) Прва помоћ код тровања,алкохолизма,повраћања-(здравствено васпитање) • Дани дечјег стваралаштва Болести локомоторног система-(здравствено васпитање) • Правилна рекреација-надзор, исхрана, хидратација (здравствено васпитање)
Мај	<ul style="list-style-type: none"> • Договор кућу гради – школа без насиља Подела,особине,улога масти,беланчевина,витамина,угљених хидрата,минерала,воде-(здравствено васпитање) • Дан изазова Зашто се бавимо спортом-(здравствено васпитање) • Идемо заједно на излет

	Правилна рекреација-надзор, исхрана, хидратација-(здравствено васпитање) • Идемо заједно на екскурзију Врсте и значај рекреације и појединих спортова-(здравствено васпитање)
Јун	*Заштита од пожара (сарадња са МУП-ом) • Анализа успеха и дисциплине на крају IV разреда

НАПОМЕНА-часови ОС реализују се у ИО Зајача и Пасковац од 1. до 4. разреда.

МЕЂУПРЕДМЕТНА ПОВЕЗАНОСТ	АКТИВНОСТИ		РЕСУРСИ	САРАДНИЦИ
	а) Ученик	б) Наставник		
- Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Свет око нас - Физичко и здравствено васпитање - Грађанско васпитање	- Разговор - Слуша - Посматра - Самосталан и интерактивни рад - Упоредњује - Процењује	- Планира - Организује - Бира садржаје - Усмерава - Реализује - Преноси информације - Даје упутства - Мотивише - Омогућује примену наученог - Формира групе - Упознаје индивидуалне способности - Прати ефекте сопственог рада	- Ученици - Наставници - Родитељи - Природна и друштвена средина - Предмети из окружења - Искуство ученика - Дидактички материјал - Стручна литература - Окружење - Икт	- Ученици - Наставници - Родитељи - ПП служба - Друштвена средина

	<ul style="list-style-type: none"> - Сарађује - Креира - Комуницира са другима - Презентује 	<ul style="list-style-type: none"> - Прати ефекте рада ученика - Води циљни разговор 		
--	---	--	--	--

ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

* Излети ће бити реализовани уколико услови то дозволе.

Област: наука, техника, култура, уметност, медији, спорт

Фонд часова: 36

Циљ: Прилагођавање ученика четвртог разреда на школску средину и заједницу као и задовољавање и проширивање њихових интересовања, као и дружење са вршњацима, исказивање способности и вештина, осамостаљивање и слично.

ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ

ПЛАН РАДА ДРУШТВЕНИХ, ТЕХНИЧКИХ, ХУМАНИТАРНИХ, СПОРТСКИХ И КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ У ЧЕТВРТОМ РАЗРЕДУ

<i>Време реализације</i>	<i>Садржај рада-</i>
Септембар	<ul style="list-style-type: none"> • Разговор о раду и програму на часовима слободних активности • Писање састава посвећених почетку школске године • Читање ученичких литерарних састава • „Јесен у мом крају“ – сликање • „Ми смо деца света“ – припреме за Дечју недељу
Октобар	<ul style="list-style-type: none"> • „Фестивал физике“ – наставници физике за IV разред (занимљиви огледи) • Карневал маске улицама града • „Дечји вашар“ – ученици IV разреда за остале разреде • Јесењи крос
Новембар	<ul style="list-style-type: none"> • Дан школе • Турнир ученика IV разреда: дечаци – фудбал; девојчице – „између четири ватре“ • Дружење са књижевником • Правимо играчке
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> • Изражајно рецитовање песама по избору ученика • Вече рецитатора, литерараца и фолклора • Дан жртава саобраћајних несрећа - трибина • Весели час: „Покажи шта знаш“

	<ul style="list-style-type: none"> • Прослављамо Нову годину
Јануар	<ul style="list-style-type: none"> • Наше слике у снегу • Припремамо се за прославу Дана Светог Саве
Фебруар	<ul style="list-style-type: none"> • Сликамо зиму • Израда честитки за мамин дан
Март	<ul style="list-style-type: none"> • Израда честитки за мамин дан • Зимске игре у мом крају- литерарни састави • Посета позоришној представи • Народна каола: Играмо и певамо
Април	<ul style="list-style-type: none"> • „Шала је наш лек“ – у сусрет 1. априлу • Стварамо необично ликовно дело • Правимо играчке • Међудодељенска такмичења
Мај	<ul style="list-style-type: none"> • Сликамо пролеће • Уређујемо нашу учионицу • Рецитујемо и глумимо • Ко најбоље плеше – ритмички плес
Јун	<ul style="list-style-type: none"> • Изражајно рецитовање песама по избору ученика • Покажи шта знаш – спортске активности

НАПОМЕНА-часови ДТХСКА реализују се од 1. до 4. разреда у ИО Зајача и Пасковац.

Р. б р.	Садржаји	Месец	Начин остваривања програма
1.	Заштита деце у саобраћају	септембар	У сарадњи са МУП-ом наше општине, врши се едукација деце о саобраћају. У оквиру спортске недеље организовати међудодељенска такмичења (фудбал, између две ватре)
2.	Седмица спорта	септембар мај	У сарадњи са Црвеним крстом са ученицима се организује међушколско такмичење у трчању.
3.	Трка за срећније детињство	октобар	У оквиру Дечје недеље одвијају се активности на основу Програма Министарства просвете. Највећи део активности одвија се: на шеталишту града, у Дому културе, на спортским теренима, у градском парку.

4.	<p>Дечја недеља: Акција Друг- другу</p> <p>-изложбе</p> <p>-маскенбали</p> <p>-посета болесном другу</p>	октобар	<p>Поводом Дана школе организују се приредба којој присуствују родитељи, гости из локалне заједнице и других школа.</p>
5.	<p>Дан школе - школска приредба за родитеље и госте</p> <p>Свети Сава – школска слава</p> <p>Крос РТС</p>	новембар	<p>Поводом школске славе организује приредба у којој учествују ученици нижих разреда.</p> <p>У организацији РТС одржавају се међушколска такмичења у трчању чији победници крос настављају у Сремској Митровици.</p> <p>Сваке године четвртог разреда учествују у квизу који организује Црвени крст и Центар за културу.</p>

6.		јануар	У сарадњи Црвеног крста и Санитарне службе, сваке године учествујемо на конкурс: За најуређенију школску средину.
7.	Квиз: Шта знамо о Црвеном крсту	мај	
8.	Акција најуређеније школе и учионице	јун	
9.		јун	

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја програма
Обележавање почетка школске године – пријем првака	август - септембар	Учествовање у приредби	-одабир ученика и пригодних текстова -организовање -координирање	тимски рад	-пружање подршке ученицима и родитељима -добродошлица
Обележавање Дечје недеље	октобар	Учествовање у конкурсима, изложбама	-координирање -усмеравање активности	тимски рад	-развијање хуманих осећања
Обележавање Дана школе	новембар	Приредба у сали школе	-координирање -усмеравање активности ученика -презентовање садржаја	рад у групама тимски рад	-указивање на значај лика и дела В.Караџића -сарадња са локалном заједницом
Обележавање државних празника који се славе (21.октобар, 8.новембар, 11.новембар, 27.јануар, 17.фебруар,	прво и друго полугодиште	Прављење паноа, организовање изложби, писање реферата	-задуживање ученика -усмеравање активности -презентовање садржаја	рад у групама тимски рад демонстративни истраживачки	-указивање на значај културних и националних вредности

22.април, 9.мај, 28.јун)					
Обележавање школске славе – Светог Саве	јануар	Припрема и извођење приредбе, учешће на ликовном и литерарном конкурсу, израда паноа	-израда сценарија за приредбу - одабир ликовних и литерарних радова за јавну публикацију	тимски рад	-указивање на значај и дело Светог Саве -обележавање школске славе
Обележавање 8. марта	март	Припрема честитки, изложба радова, организовање приредбе	-координисање -усмеравање активности ученика	тимски рад истраживачки	-указивање на историјски значај и вредност мајке као ослонца породице
Обележавање Васкрса	април	Украшавање, фарбање васкршњих јаја, цртање, сликање, вајање, изложба	-усмеравање активности ученика	тимски рад	-очување традиције -развијање креативности
Обележавање Дана града	јун	Приредба испред бисте Слободана Секулића	-припремање -усмеравање активности	тимски рад	-указивање на значај годишњице -сарадња са локалном заједницом
Посете,галерији позоришту, музеју, архиву	прво и друго полугодиште	Посете ученика, презентовање	-координисање	тимски рад	-развијање естетских и културних вредности -стицање знања

* Све активности ће бити прилагођене условима рада у пандемији.

ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА

Школска библиотека је место библиотечко – информационе, васпитно – образовне активности школе.

У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко – информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори.

Библиотека је дужна да у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике.

Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима и на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота.

Школа је дужна да има школску библиотеку, у складу са законом.

Програм рада школске библиотеке саставни је део школског програма.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКОГ БИБЛИОТЕКАРА

Активност		време	реализатор(и)
Сарадња са наставницима	<ul style="list-style-type: none">• Педагошка помоћ наставницима при реализацији наставних садржаја и ваннаставних активности• Тимски рад са наставницима у изради оперативних планова и проналажењу информација за реализацију наставног плана и програма	током школске године	- Библиотекари

	<ul style="list-style-type: none"> • Систематско информисање о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи кроз тематске изложбе, акције, јубилеје и промоције књига 		
Рад са ученицима	<ul style="list-style-type: none"> • Пријем првака у библиотеку • Упознавање ученика са радом библиотеке • Развијање љубави према књизи • Развој информатичке писмености код ученика • Пружање помоћи ученицима за учење ван куће и развијање самосталности код ученика • Упознавање ученика са методама и техникама научног истраживања • Квиз библиотеке • Редовна промоција занимљивих или нових књига • Учешће у радионицама које организује библиотека града или нека друга установа • Учешће у хуманитарним акцијама • Организација гостовања писаца и продајне изложбе • Часови читања за прваке • Библиотечка секција • Мали школски сајам књига • Учешће на конкурсима и такмичењима • Припрема промоција књига делимично драмским представљањем 	током школске године	- Библиотекари
Рад са родитељима	<ul style="list-style-type: none"> • Информисање о ученичким интересовањима и развијању читалачких навика • Сарадња са родитељима кроз личне контакте, родитељске састанке 	током школске године	- Библиотекари

Рад у стручним органима и тимовима	<ul style="list-style-type: none"> • Рад на школским пројектима • Припремање и организовање културних активности школе • Припрема радионица, књижевних сусрета • Учесће у изради школског сајта, блога и школског часописа 	током школске године	- Библиотекари
Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне самоуправе	<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са Друштвом школских библиотекара • Сарадња са другим школским библиотекама у основним школама • Донације • Сарадња са Пријатељима деце Звездаре • Сарадња са Црвеним крстом Србије • Сарадња са Библиотеком Града Београда • Сарадња са библиотеком „Бранко Миљковић“ • Сарадња са културним, просветним, научним и другим установама 	током школске године	- Библиотекари
Библиотечко-информативна делатност	<ul style="list-style-type: none"> • Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара-извештаји, анализе, самопроцене • Систематско информисање ученика и запослених о новим књигама, листовима, часописима • Промоција књига • Процена читаности књига-израда статистике коришћења фонда • Сређивање и естетско уређење библиотеке • Остваривање стручних послова-инвентарисање, ревизија, сигналирање, издавање и враћање књига, поправка књига 	током школске године	- Библиотекари

ПРОГРАМ

САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Сарадња са родитељима

Сарадња са родитељима ученика је од значаја за правилно одвијање образовно-васпитног рада, тако да је школа у обавези да програмира сталну сарадњу са родитељима, да их обавештава о напредовању, као и о проблемима са којима се сусреће приликом реализације образовно-васпитног рада. Родитељи су укључени у образовно-васпитни рад школе кроз сарадњу са одељенским старешинама, педагогом и директором школе.

-Индивидуални контакт са родитељима ("Дан отворених врата").

-Родитељски састанци (виртуелни)

Најважнији садржаји који се реализују у оквиру родитељских састанака:

Динамика	Садржај
Информације о почетку школске године Избор представника родитеља у Савет родитеља школе Осигурање ученика Екскурзије и настава у природи-информације,анкетирање	Септембар
Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају првог класификационог периода Успех, дисциплина и изостанци ученика Предлог мера за побољшање успеха ученика	Новембар

<p>Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају првог полугодишта</p> <p>Успех, дисциплина и изостанци ученика</p> <p>Сарадња са родељима</p>	<p>Јануар</p>
<p>Успех, дисциплина и изостанци ученика</p> <p>Организовање реалних сусрета</p>	<p>Март-април-мај</p>
<p>Реализација образовно – васпитног процеса и прописаног фонда часова на крају другог полугодишта</p> <p>Успех, дисциплина и изостанци ученика</p> <p>Организација припремне наставе</p> <p>Разматрање извештаја о изведеној екскурзији</p>	<p>Јун</p>
<p>Активности по календару МП до уписа ученика 8.их разреда у средње школе</p>	<p>Мај-јун</p>

Сарадња са осталим организацијама и институцијама

Да би реализација Годишњег плана рада школе била што успешнија, неопходна је сарадња са МП, Месном заједницом, Центром за културу, Црвеним крстом, Канцеларијом за младе, Спортским центром у, Библиотеком града, Здравственим центром града, Центром за социјални рад, ОУП-ом, превозником „Ластра“, Националном службом за запошљавање...

Програм културних и других активности школе у друштвеној средини

- Учешће у активностима Дечије недеље
- Свечана академија поводом Светог Саве, 27.1.2021. год
- Одељењске прославе Нове године
- Учешће на такмичењима од општинских и градских до државних

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Садржаји програма (активности)	Оријентациони број активности	Активности ученика	Активности реализатора	Начин и поступци остваривања програма	Циљеви и задаци планираних активности
---------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------	-------------------------------	--	--

Израда социјалне карте школе	Према потреби	-	Прикупљање ,обрада података и израда социјалне карте	Анкетирање, упитници, анализа, презентација, планирање активности	Утврђивање социо- економског статуса породица ученика и евидентирање ученика и породица којима је потребан неки облик подршке
Сарадња са институцијама (Центар за социјални рад, Црвени крст; Град Лозница и др.)	Према потреби	-	Контакти, договори, планирање, пружање података	Састанци, разговори, прослеђивање података, писама	Сарадња институција ради свеобухватније подршке ученицима у циљу њиховог квалитетнијег развоја
Хуманитарне акције (спортске, културне и сл.)	Према потреби	Учествују,прикупљају средства, покрећу и промовишу акције	Координација	Састанци, разговори, прослеђивање података, писама	Подизање свести о хуманим вредностима

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начини и поступци остваривања садржаја	Циљеви и задаци садржаја програма
-штафетне игре -атлетски полигон (кидс атлетикс)	Септембар Октобар -Мај	-ходање -трчање -вежбање	-анализирање -поређење -показивање	- Спортска недеља - Крос (јесењи, пролећни и РТСа)	Правилан развој,практиковање здравог начина живота,развој свести о важности сопственог здравља и безбедности , потреба

-између две ватре -мали фудбал -крос (I -IV)		-анализирање -такмичење	-објашњавање -суђење	- спортска такмичења и турнири према полу и узрасту	неговања и развоја физичких способности, превенција насиља,наркоманије и малолетничке деликвенције
---	--	----------------------------	-------------------------	---	---

*Програм спортских активности биће прилагођен условима рада у пандемији.

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ
ДРУГИХ ОБЛИКА**

Превентивне активности	Методe рада	Носиоци програма	Временски рокови

Упознавање ученика са кућним редом	Фронтални	Одељенске старешине	Први ЧОС у септембру
Дежурство у школи	Дежурство се остварује у комбинацији дежурних наставника и ученика 7. и 8.разреда – свакодневно се води Књига дежурства ,а деж.ученици воде свој формулар дежурства *Дежурство је прилагођено условима рада у пандемији.	Наставник који прави распоред уз распоред часова прави распоред дежурства , а одељенске старешине одређују дежурне ученике	Распоред дежурства се прави пред почетак школске године и коригује по потреби
Коришћење видео надзора		Директор	непрекидно
Неформално дежурство	Учешће свих запослених у сталном праћењу безбедности ученика	сви запослени	За време свог радног времена у школи
Теме за ЧОС-е о другарству,сарадњи, односу према другима, слободном времену, о опасностима из окружења и на	Фронтално, Дискусија, Радионице, Предавања	ОС, Школски педагог, Сарадници ван школе	-Према Програму рада ОС , за сваки разред посебно -У зависности од акција на локалном нивоу , а и шире

родитељским састанцима			
Доношење интерних правилника о понашању ученика по ОЗ-ма и да то буде истакнуто по учионицама ОС	Фронтално, Дискусија,	ОС	У току 2.полуг.
Израда паноа „Дечија права“-ученици млађих разр.	школе	Предметни наставници, учитељи	Октобар, Дечија недеља
Реализација наставних и ваннаставних програма којима се развија и негује богатство различитости и културе понашања	Фронтално, Дискусија, Радионице, Предавања	Предметни наставници, учитељи	Током школске године
Недеља акције „Помоћ другу“		Задужени наставници за рад Црвеног крста	
Саветодавни разговори индивидуални и групни са школским педагогом	Саветодавни разговори	Школски педагог	По потреби
Обавештења у школи по питању превенције		Директор	По потреби

кршења Правилника о понашању ученика			
--------------------------------------	--	--	--

Сугестија : у раду са децом пропагирати асертивне облике понашања и примењивати елементе активне наставе .

Интервентне активности

- Примена мера и поступка о дисциплинској одговорности ученика и одраслих-запослених у школи а према Закону о школи
- Евиденција , било да се ради о сумњи или сазнању да се насиље дешава-путем упитника,које попуњава и потписује лице које извршава пријаву
- Примена процедуре и поступака интервенције у заштити деце од насиља, а према шеми датој у Посебном Протоколу
- Сарадња са релевантним службама
- Праћење учесталости насиља
- Подршка деци која трпе насиље
- Рад са децом која врше насиље
- Саветодавни рад са родитељима

ВАЖНО: У образовно-васпитном систему нема места за истрагу и доказивање злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других система.

ВАЖНО: Приликом консултација са колегама унутар и/или изван установе обавезно је поштовати **принцип поверљивости**, као и **принцип заштите најбољег интереса детета/ученика**.

Чланови Школског тима за заштиту деце од насиља

Стални чланови : Директор

Пом.директора

Школски педагог и психолог

Секретар школе

Повремени чланови : Одељенски старешина

Дежурни наставник

ПРОГРАМ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА

У овој школској години наставиће се са радом по врсти ИОПа за који се процени да је одговарајући.

На основу скенирања и идентификовања ученика , ако буде потребно , биће урађени на периоде од 3 месеца

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни циљ програма еколошке заштите животне средине је подстицање ученика на размишљање о проблему заштите и унапређивања животне средине. Несумњиво да је од великог значаја и развијање правилног односа према радној средини, подстицање ученика на уређење учионица, других

просторија у школи и школског дворишта. У реализацији овог програма неопходно је ангажовање учитеља, наставника биологије, физичког васпитања и ликовне културе.

Конкретизација програма естетског уређења школе

Садржај	Носиоци посла	Учесници у раду	Време
Уређење учионица Уређење одељењских паноа	Одељ.старешина	Свако одељење у својој учионици	Током године
Функционално опремање хола за презентацију рада секција	Предметни наставници	Чланови секција	Током године
"Кућни ред у школи" Истицање диплома ученика са такмичења Истицање важних информација код дежурних ученика	Школски педагог-психолог	Чланови УП	септембар
Тематске изложбе у холу школе	наставници секције	Чланови секција	Током године
Акција сређивања школског дворишта	ОС и наставници биологије	ученици	Током године

Пријављивање за избор најуређеније учионице и школског дворишта	Наставник у Црвеном крсту школе	ученици	2.полугодиште
---	---------------------------------	---------	---------------

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Превентивна здравствена заштита обухвата бригу о здрављу и правилном развоју ученика, хигијенским условима рада у школи и ван ње.

У оквиру свог редовног Годишњег плана рада Здравствени центар Лозница у сарадњи са школом и родитељима организује редовне систематске прегледе и вакцинацују.

Школа у оквиру одговарајућих предмета и других садржаја рада, програму здравствене превенције посвећује посебну пажњу, с обзиром да је циљ овог васпитно-образовног подручја изграђивање свестране личности, личности оспособљене да брине за сопствено здравље, развијање љубави и смисла за вредновање животне средине. У здравственом просвећивању ученика учествују учитељи, наставници, стручни сарадници, и

сарадници ван школе. Садржаји рада из ове области налазе се у редовним наставним плановима и програмима као и програмима ЧОЗ и ЧОС, плановима рада стручних сарадника школе. Учешће на такмичењима у пружању прве помоћи –за старији узраст а „Шта збаш о црвеном крсту“ -за ученике 4.разреда,учешће у хуманитарним акцијама и конкурсима –ликовним и литерарним...ће бити још једанод начина остваривања овог програма.

Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству. Учење садржаја здравственог васпитања подразумева превођење онога што знамо о

здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Задаци наставе здравственог васпитања су:

- развијање психички и физички здраве личности, одговорне према сопственом здрављу;
- стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења;
- васпитавање ученика за рад и живот у здравој средини;
- стицање знања, умења, ставова и вредности у циљу очувања и унапређивања здравља;
- промовисање позитивних социјалних интеракција у циљу очувања здравља,
- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима;
- развијање психичких и моторних способности у складу са индивидуалним карактеристикама;
- мотивисање и оспособљавање ученика да буду активни учесници у очувању свог здравља;
- развијање навика код ученика за очување и неговање своје околине;
- развијање истраживачких способности, критичког мишљења и креативности;
- проширивање знања о јединству и свеопштој повезаности процеса у природи;
- развијање одговорног односа према себи и другима;
- укључивање породице на плану промовисања здравља и усвајања здравог начина живота;

- развијање међусобног поштовања, поверења, искрености, уважавања личности, једнакости и отворене комуникације;
- усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља;
- упознавање са најосновнијим елементима здравог начина живота;
- упознавање са протективним факторима за здравље, као што су: физичка активност и боравак у природи

Према посебном програму са ученицима реализоваће се здравствено просвећивање кроз конкретне теме:

- Култура живљења и људске потребе (здравље и здрави стилови живота, лична хигијена, бављење спортом...)
- Исхрана
- Пубертет (психо-моторни развој...)
- Болести зависности—превенција
- Проблем понашања младих и социјални притисак вршњака...

ПРОЈЕКАТ „ПОКРЕНИМО НАШУ ДЕЦУ“

„Аква viva“ и Министарство просвете , науке и технолошког развоја покренули су овај програм на основу забрињавајућих података и резултата везаних за физичку активност и здравствено стање деце до којих су дошли истраживачи како у свету тако и код нас.Према тим подацима 70% деце у Србији је недовољно физички активно, свако пето дете има лоше држање тела, а свако четврто је гојазно.Активности и садржаји програма“Покренимо нашу децу“ односе се на превенцију ових поремећаја у млађем школском узрасту и могу се организовати у затвореном и отвореном простору.Целокупан програм сачињен је од вежби за превенцију равног стопала и вежби за превенцију постуралних поремећаја на кичменом стубу.Циљ пројекта је превенција настанка деформитета кичменог стуба и тела применом одговарајућих превентивних вежби у складу са узрастом ученика.

ШКОЛСКИ ТИМ

**АУТОРИ И РЕАЛИЗАТОРИ ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

1. **ГОРДАНА СИМИЋ** (професор разредне наставе)
2. **МИРЈАНА ЋОСИЋ** (професор разредне наставе)
3. **СВЕТЛАНА ЂУРИЋ** (професор разредне наставе)
4. **МИЛИЦА СТЕФАНОВИЋ** (професор разредне наставе)